

Szerkesztőség

Arad, Acsoy-palota.

Kiadóhivatal

Arad Nyomda Vállalat

Bulev. Rezső Ferdinánd 4/2.

József Köherczeg-utj.

Sürgönyvétel: Közlöny, Arad.

Telefonszám

Szerkesztőség 74. Kiadóhivatal 151.

Mézelenk naponta veszel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

BELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Éves 6vrt — — 1080 Lel

Fél éves — — — 540 Lel

Negyed éves — — — 270 Lel

Havonta — — — 90 Lel

Hirdetések díjazás szerint.

EGYES SZÁM ÁRA — 5 Lel

VASÁRNAP — — — 6 Lel

Hircuortben 80 banival több

Üzleti zsenialitás.

Ugy látszik Bucarestben törődnek a polgárság egészségi állapotával is. Így a jelek szerint arra is ügyáznak, hogy ez az őszi kánikula meg ne ártson valahogy a lakosságnak. És gondoskodtak arról, hogy a kedélyek alaposan lehüljenek. Mert nincs az a hirtelen jött hideg tus, amely hatásosabb volna, mint az a hír, amit az egyik fővárosi lap röpitett most világgá. Arról szól ugyanis a bucurestii híradás, hogy a C. F. R. vezérigazgatósága emelni fogja a vasuti tarifát. Még pedig minden vonalon. És csekély 25 százalékkal.

Az ember már igazán nem tudja, bosszankodjon-e vagy nevéssen. Mert ennél nagyobb képtelenséget még ebben a fantáziát hízáló melegben sem igen lehetett elgondolni. Ugy látszik azonban, hogy az új autonom rezsim vezéreit meglehetősen képzeletteljeséggel áldotta meg az ég, mert csak így rajzolhatták ki ezek az urak maguknak ezt a tervet, hogy azzal „megmenthetik” a román államvasutakat. Mert az emelés indoklása őszintén elismeri, hogy baj van, hogy az új vezérek sem produkáltak semmit, legfeljebb arra jöttek rá, hogy nagy a deficit és ezen valahogy segíteni kell. És mivel lehet rajta segíteni?... Világos: fel kell emelni a tarifát.

Őszintén megvallva, mást vártunk a menőangyalnak behirdetett Stan Vidrighin vezér igazgató zsenialitásától, amelyről annak idején ódákat zengtek a hivatalos kommunikék. Hát a nagy vasutügyi lumen csupán ezt az ócska és rossz üzleti trükköt tudta kitermelni? Hiszen ezt megcsinálta már számtalan elődje és még hozzá kissé szerencsésebb gazdasági körülmények között. Amikor még elbírt nagynehezen valamit ennek az országnak lakossága, kereskedelme és ipara. De ma? ... Kész katasztrófa egy ilyen emelés.

És aztán milyen jögon követelik tőlünk egyszerű utasoktól, hogy egy magánintézménynek a deficitjét kifizessük? Merthogy ott sikkasztások történtek? És emiatt a deficit? Hát mi sikkasztottunk? Nem bizonyos urak odafejt? Mi közünk nekünk bizonyos urak svindlijeihez? De különösen mi köze azok ujabban nagyon sovány pénztárcáinknak? Szeretnők, ha ezekre a kérdésekre megnyugtató választ tudnának adni az emelést tervező vezérek. De félünk, hogy nagy lesz a hallgatás. Azt hisszük kissé furcsán festene, ha mondjuk egy aradi magánvállalat, mondjuk az autbuszkoncessziósok azzal próbálnák „behozni” egy náluk esetleg előfordult üzleti kellemetlenséget, hogy azt a közönségre hárítják. Biztos, hogy mély álmukban sem merének tarifaemelésre gondolni.

De hát a CFR, ugyis mint államtul, ugyis mint magánintézmény, az más. Ott most reorganizálás történik és vasutmentés. Egészen újszerűen modernül és zseniálisan. Tarifaemelés. Most már csak arra volnánk mi újból megvágandó utasok kíváncsiak, hogy hol van hát az a számtalan millió, amit a külföldi kölcsönökből vasutjavításra kiszakítottak? Mert annak hatását még nem észleljük sehol. Ha csak abban nem, hogy a három kocsiból álló életveszélyesre zsúfolt vonatokról a kalauzok lámpával és jegylyukasztóval boxolják le az utasokat a legújabb udvariassági rendelet szabványai szerint.

A Graf Zeppelin ma délután Spanyolország fölé érkezett.

A léghajó hajnalban éri el Friedrichshafent.

Friedrichshafenből jelentik: A Zeppelin az Azori szigetektől nyugatra nagy kerülőt tett, mert viharzónába került. Az utolsó tíz órában csak 90 kilométer sebességgel tudott haladni. Hajnali 5 órakor 400 kilométerre volt Madeirától északnyugatra. Valószínűleg a biscayai öböl partvidékén éri el az európai szárazföldet.

Friedrichshafenből jelentik: Ma éjszakára várják Friedrichshafenbe a Graf Zeppelint. A városba 70.000 idegen érkezett, hogy szemtanuja lehessen a léghajó megérkezésének. — Ausztriából és Svájcban különvonatok szállítják Friedrichshafenbe az érdeklődőket, úgy, hogy tömeglakásokat kellett rögtönözni a szá-

mos vendég elhelyezésére.

A léghajó ma a kora délutáni órákig még nem érte el az európai partokat. A Zeppelintől küldött szikratávíratok szerint a léghajó a legnagyobb nyugalommal és biztonsággal folytatja útját.

Corunából jelentik: A Simster-foki megfigyelő állomásnál 15 órakor feltűnt a Graf Zeppelin. A léghajó teljes sebességgel Coruna felé haladt és délután negyed négy órakor elrepült Camarias község fölött. Öt óra tíz perckor Coruna fölé ért a léghajó és Asturia felé tűnt el. A léghajó minden valószínűség szerint hajnalban éri el Friedrichshafent.

Ramsay Macdonald nagy békebeszédet mondott Genfben.

Anglia csatlakozik a hágal döntőbírósi határozathoz. — „Csökkenteni kell a fegyverkezést”. — Az angol miniszterelnök a kisebbségi problémáról. — „Nem kell idegenként kezelni a kisebbségeket”. — Adatci beszéde. — Apponyi gróf az ötödik főbizottság másodelnöke.

Briand csütörtökön szólal fel.

Genfben jelentik: Ma délután négy órakor kezdődött meg a Népszövetség második plenáris ülése. A délutáni ülés iránt szokatlannul nagy érdeklődés nyilvánult meg. A karzaton és páholyokban exotikus ruhák és arcok voltak láthatók.

Feszült csendben nyitotta meg az elnök az ülést és az évi jelentések felolvasása után Ramsay Macdonald, Anglia miniszterelnöke emelkedett szólásra. Beszédének elején utalt arra, hogy utóljára öt évvel ezelőtt vett részt a Népszövetség ülésén. A Népszövetség értékes munkát végzett a béke érdekében, de az egész világ összes nemzeteinek össze kell fogniok a béke biztosítása érdekében.

Beszélt a leszerelés nagy jelentőségéről. Utalt a Briand- és Kellogg-jegyzékre, amelyek szintén lépést jelentenek a béke felé. Rátért a hágal konferenciára. Voltak pillanatok, — mondotta — amikor nehézségek merültek fel, de a kölcsönös jóakarattal legyőzte ezeket az akadályokat. Anglia hőven kivette részét a háboru veszteségeiből és kijelenti, hogy nem akar a békéből, sem a szövetségesei, sem pedig a legyőzött államok rovására hasznot húzni.

Ezután ismét a leszerelés fontosságát fejtette Macdonald. A britt kormány az az óhajta, hogy a Népszövetség határozatai ne csak papíron lássanak napvilágot, hanem azok valósággá is válnak.

Csökkenteni kell a fegyverkezést és ezzel csökkenteni a világháboru veszélyét.

— A politikai megegyezés, — folytatta Macdonald — legalább annyi biztonságot nyújt a nemzeteknek, mint amennyit a hadiflotta, vagy a felfegyverzett hadsereg. Azokhoz szölok, akik aggodalommal figyelik Anglia és Amerika tárgyalásait. Kijelentem, hogy a két állam kizárólag a leszerelésről tárgyalnak.

és ezzel nemcsak önmagának, hanem az összes nemzeteknek üdvét szem előtt tartja.

Az ellentéteket nem fegyverrel, hanem döntőbíróssággal kell elintézni. Anglia csat-

lakozik a hágal döntőbírósi határozathoz.

Hatalmas tapsorkán szakította félbe Macdonald beszédét. Ezután a kisebbségi kérdésre tér át. Ez olyan probléma, amit lehetetlen határkizárásokkal teljesen elintézni, mert nem lehet kiragadni a többség közé beékelte kisebbségi népeket. Sokkal fontosabb és könnyebben megoldható ez a kérdés a többségi népek okos politikájával.

A többségnek érdeke, hogy megelégedett emberek éljenek közöttük. A kisebbségeknek meg kell adni mindazon jogokat, amiket a többi állampolgárok élveznek. Nem idegenként kell őket kezelni, hogy ne érezzék magukat idegeneknek, hanem büszkének, hogy egy szabad, szabadságot nyújtó államban élnek.

Beszédét azzal fejezte be, hogy nem a háboruért, hanem a békéért lelkesedjenek az emberek és a fegyverek helyett a nemzetközi bíróságoknak kell elintézni a nemzetek közötti vitás ügyeket. Macdonald miniszterelnök beszédét számtalanszor szakította félbe a hallgatóság lelkes tapsa.

Párisból jelentik: Briand csütörtökön tartja a Népszövetség tanácsa előtt nagy beszédét, amelyben két kérdést fejtet: az európai egyesült államok és Franciaországnak a döntőbírósi szerződéshez való csatlakozása ügyét. Az első az ideális, a másik a gyakorlati megoldását jelenti az európai problémáknak.

Genfben jelentik: Adatci japán fődelegátus hosszabb beszédet mondott a kisebbségi kérdéstről és a leszerelési problémáról. Utalt arra, hogy a Népszövetség belátta ennek a kérdésnek a fontosságát és feladatává tette, hogy a kisebbségi problémát véglegesen elintézzé. Fontosnak tartja, hogy a kisebbségi szerződések ne csak papírrongyok legyenek, hanem azokat meg is valósítsák. Ezután hosszabb és hatásos beszédet mondott a leszerelésről.

Genfben jelentik: Az ötödik főbizottság gróf Apponyi Albertet másodelnökké választotta.

Mirto holnap számol be aradi és resicai utjáról.

Politika a munkáselbocsátások mögött.

Bucurestiből jelentik: Mirto belügyi alminiszter, aki Resicán és Aradon tartott vizsgálatot, ma Bucurestibe érkezett és jelentését holnap terjeszti a minisztertanács elé.

Kormánykörökben az a vélemény, hogy egyes vállalatok politikai céllal mérgezik el

a munkáskérdést. Azért bocsátják el a munkásokat és azért neheztlik meg a munkafeltételeket, hogy elégedetlenséget keltsenek a munkások között és a kormány ellen indítandó akciójuk során ezekre az elégedetlen elemekre támaszkodhassanak.

Huszonöt százalékkal megrágul a vasut.

Bucurestiből jelentik: A Cwrentul című bucuresti-i lap feltűnést keltő hírt közöl. Arról számol be, hogy a CFR vezérigazgatósága elhatározta, hogy október elsejétől telemeli a vasuti tarifát. A CFR vezetősége ugyanis nem tud más kiutat találni, hogy a román államvasutaknál mutatkozó deficitet megszüntessék.

mint a tarifaemelés. Hir szerint a tarifaemelési terveket már teljesen elkészítették, csupán a miniszteri jóváhagyás szükséges hozzá. A tarifaemelés, amely úgy a személyi, mint a teheráru díjszabására is kiterjed, huszonöt százalékos lesz. A híradás az egész országban nagy feltűnést és megütközést keltett.

Lelepleztek egy betanított terhelő tanut a Tuka-ügy mai tárgyalásán.

Ha a gyorsírók hiányoznak. — Schranne Krisztina a betanított tanu.

Pozsonyból jelentik: Ma folytatták a kihallgatásokat a Tuka-perben. A mai napon érdekes vallomások hangzottak el. Reggel Hoferick villamoskalauzt, az állítólagos bécsi kémiroda házmesterét akarták kihallgatni, azonban ekkor kiderült, hogy a gyorsírók nem jöttek el a tárgyalásra. Déli 12 óra lett, mire előkerítették a gyorsírókat és megkezdődött a kihallgatás.

Hoferick elmondta, hogy a ház második emeletén dr. Scheibel háromszobás lakása foglalt helyet, ő azonban keveset látta, mert a lakás ablakai az udvarra nyíltak. Schranne Krisztina gazdaasszonnyal többször találkozott. Arra a kérdésre, látott-e tiszteket felmenni a lakásba, kijelentette, hogy nem látott

senkit, különben is csak keveset tartózkodott otthon. 1924-ben Scheibel dr. Zürichben öngyilkos lett és a lakást Fleischmann vette ki. Stegert nem ismerte. Déli két órakor az elnök szünetet rendelt el.

Szünet után Schranne Krisztina kihallgatása következett. Az elnök kérdésére elmondja, hogy 1920-ban nagyon sokan jártak nála és Steger szobájában tárgyaltak. Sokszor megtörtént, hogy az illetők még az éjszakát is ott töltötték. Az eddigi tárgyalásra azért nem jött el, mert nem volt pénze. Most Hanka szerkesztő adott neki ezer koronát, hogy jöjjön a tárgyalásra, mert fontos vallomást kell tennie.

Az elnök megkérdi, hogy felismerné-e azokat, akik látogatást tettek Stegernél. Az

asszony Tukára mutat és kijelenti, hogy felismerte benne egyik látogatóját. Tuka tagadja, hogy ott lett volna. A védő megkérdi az asszonyt, hogy hol tartózkodott mielőtt bejött a tárgyalási terembe. Schranne Krisztina kijelenti, hogy a bírósági épület egyik szobájában. A védő keresztkérdéseire bevallja, hogy ott betanították, hogy mutasson rá a középén ülő urra, mintha ráismert volna az egyik látogatóra. Ezért mutatott rá Tukára. Az asszonyt megeskették vallomására.

Prefektusok értekezlete Clujon.

Lázár Ágoston dr. hazaérkezett a konferenciáról, ahol Valda belügyminiszter adott instrukciókat a közigazgatási törvény végrehajtásáról.

(Arad, szeptember 3.) Beszámoltunk arról, hogy Lázár Ágoston dr. alispán vasárnap résztvett a prefektusok clujj értekezletén, ahol Valda belügyminiszter adott instrukciókat a közigazgatási törvény végrehajtására vonatkozólag.

Ma hazaérkezett a clujj prefektusi konferenciáról dr. Lázár Ágoston alispán, aki az értekezletről a következőket mondotta:

— Az értekezleten az elnök, Vaida-Voevod Sándor belügyminiszter főképpen a közigazgatási törvény végrehajtására vonatkozólag adott utasításokat. A belügyminiszter felhívta a jelenvolt prefektusokat, hogy a munkálatokat

feltétlenül a törvény által előírt határidőn belül hajtsák végre.

Ezenkívül a szövetkezetek megalakítására vonatkozólag adott instrukciókat.

— Aradmegyében tíz napon belül feltétlenül elkészülnek a munkálatok. Pár napon belül, maximum öt nap múlva, újból összehívjuk a végrehajtó bizottságot, hogy a további munkát megbeszéljük. A megadott instrukciók alapján az összeírások a megye területén a leggyorsabb és legsimább tempóban fognak haladni.

TARCA.

Vádirat a flört ellen

Mindig tudtuk, hogy a németek nagyon rendes, nagyon pedáns emberek. Feldolgoztak, rendszerbe foglaltak már minden elképzelhető és elképzelhetetlen dolgot; nincs a világon olyan probléma, amelynek Németországban még nem volna tródalma. De azért mégis meglepő egy lipcsei orvos legújabb vállalkozása, aki — úgy látszik, — azt a célt tűzte maga elé, hogy a rendszerezés szabályainak legszigorúbb betartásával megalkotja a flört első „tudományos kézikönyvét.”

Dr. Wolfgang Wieland könyve nagyon különös írás. Helyenként egészen elvont fejtegetésekkel szinte társadalomfilozofiai magasságokig emelkedik, hogy a következő fejezetben nagyon is kézzelfogható népszerűséggel magyarázza meg: mi is voltaképpen a flört. — befejezésül pedig tágoló szavakkal forduljon az anyákhoz, apákhoz, tanítókhöz és nevelőkhöz, új kereszties hadjáratot hirdetve társadalmunknak állítólagos új ellensége ellen.

Wieland ezek után hosszas fejtegetésekbe bocsátkozik a flört lényegére és fontosabb ismertető jeleire nézve. Definíciója szerint mindaz a flört fogalmi körébe tartozik, ami — hogy úgy mondjuk — a férfi és a nő között a házasságon és az üzletszerű szerelmen kívül előfordul. Ennélfogva tehát tulajdonképpen gyávaság rejlik minden flört mögött; két ember nem tud ellentánni a vonzalomnak, amely egymáshoz hajtja őket, de nem is oly bátrak, hogy szembenézzenek a társadalom felfogásával. Betartják tehát a látszatot, bizonyos külső határokat, alapjában véve azonban romlottabbak, mintha vérük szavára hallgatnának. Mindezt persze már sokan elmondták és sokan leírták — elég talán, ha Prévostra utalunk — de ez nem gátolja Wielandot abban, hogy ezzel kapcsolatos megállapításait, mint

korszakalkotó felfedezéseket ne tálalja élénk. Károsabbnak, elítélendőbbnek tartja a flörtöt, mint akár házasságon kívüli szekszuális életet, mert egész gondolkozásunkat folytonosan egy pont felé irányítja, másrészt pedig beleviszi társadalmi életünkbe az alakosodás és hazugság szellemét. Hiszen a flört mindig és minden körülmények között gyakorolható, a környezetnek teljesen zavaró hatása. Gyakran halljuk, amint egy-egy anya büszkén meséli hátránójának: „a leányomnak megint van egy kis flörtje” — és ezek az anyák nem is tudják, hogy milyen lesújtó bizonyítványt állítanak ki ezzel önmagukról és szülői képességeikről. A leányok, akiknek „mindig van egy kis flörtjük”, lassanként elvesztik frissességüket, érdeklődésüket: reggeltől-estig és estétől-reggelig egyetlen kérdés körül forog a gondolatuk és mire elérkeznek addig, hogy meg kell kezdeniök a természet által kijelölt új életüket, a házasság küszöbén testileg talán nem, de lelkiileg bizonyosan annyira kiélték, mint az a férfi, aki viharos fiatalságára keres gyógyulást a családi élet keretén belül... A flört — mondja Wieland — elmosza a határvonalat leány és asszony között.

Érdekes és különösen napjainkban sokszor észlelhető jelenség, hogy feltűnően csinos, férfialtól körülrajongott leányok nem tudnak férjet szerezni maguknak, ami pedig náluk talán kevésbé szén, de ugynevezett társaséletet nem élő társnőiknek könnyűszerrel sikerül. Ez annál feltűnőbb, mert hiszen az előbbieket jobban megtanulhatták a férfiakkal való bánásmódot, mint azok, akiket a szigorú szülői felügyelet korán megkezdett munka viszszavonultabb életmódra kényszerített. Azonban egyáltalában nem nehéz ennek a jelenségnek az okát megtalálnunk: a flört letompítja a nőnek azokat a jellemvonásait, melyek a férfiakra a legnagyobb vonzerőt képesek kifejteni. Hiába tesz tehát egy nő a férfiakkal való társadalmi érintkezés terén nagy gyakorlatra szert, ez a gyakorlottság nem alkalmas arra,

hogy valakiben nőszülési szándékot ébresszen, az ilyen nővel szívesen elszórakozik az ember, a feleségét azonban nem ezek közül választja...

Wieland ezek után a flört társadalmi veszélyeit vizsgálja. Házasságtörés, erőszak, erkölcsatlenség ellen minden állam megfelelő paragrafusokkal védekezik; teljesen tehetetlen azonban a flörttel szemben, amely a végső fiziológiai konzekvenciáktól visszariad ugyan, azonban hatásai és következményei ugyanolyan súlyosak. A nyilvánosság ellenőrzése mellett tör be a családi élet szentélyébe, a férfit megfosztja becsületétől, a leányt ártatlanságától és egész társadalmi rétegeket testileg-lelkileg megfertőz.

A flört elterjedésében, erkölcsi életünk megromlásában még egy jelenségnek sulvos szerepet tulajdonít Wieland — és ez a sport. A mai sport egy része — mondja — bizonyos szempontból tekintve, az általános dekadenciának megnyilvánulása, amely egy túlfinomult, ideges, sőt neuraszténias kultúra harcosait a primitív embernek, sokszor állatnak nyilvánítja. Ezek a sportok nem egyebek, mint társadalmi összejövetelek, amelyekben a különböző nemekhez tartozó emberek minden feszélyezettségtől menten tartózkodhatnak egymás legközvetlenebb közelében.

Nem véletlen, hogy a flört virágkora egybeesik a férfiaknak soha nem látott elnöiesedésével. A karkötők és karórák, a vattázott mellek, hegyes cipők és áttört harisnyák mellett már éppen csak a flört hiányzott a maga folytonos érzékiségével, kokettálásával, hogy a férfiből kiüljön minden férfias tulajdonságot.

Aml ezek után következik Wieland könyvében, az úgy hangzik, mintha elmúlt századok porlepte fólíánsai közül került volna elő. A flört elleni küzdelem módszereiről szólva, heves támadást olvasunk itt az ifjúságnak „mostanában sokat dicsért” fejlődése ellen, amelyben a multakhoz képest nem lát mást, mint elvadulást, visszaesést, degenerálódást.

„A román és magyar népnek egyesülni kell“

A romániai Gyáriparosok Országos Szövetségének elnöke érdekes kijelentéseket tesz az optáns-ügyről az Aradi Közlöny munkatársának. — „Minden összeget megfizetnénk, ha volna pénzünk.“ — Az optáns-ügyet egymásközi kell elintézni és nem a Népszövetségnél.

— Az Aradi Közlöny Genfba küldött munkatársától. —

(Genf, szeptember 3.) A sok nemzetközi kérdés nagyszámú politikust meg diplomátát hozott Genfba. Azonban sem a kisebbségi kérdés, sem pedig az interparlamentáris konferencia nem foglalkoztatja annyira ezeket az urakat mint az optáns-ügy: már belefáradtak ebbe a kérdésbe. Nagyon szeretnék, ha többé nem kerülne felszínre. Tegnap óta valószínűleg megostromolják az újságírók Apponyi Albert grófot, aki ma is teljes elevenességgel jelenik meg a Regence Kávéház terraszán s a legelőzékenyebb hangon beszélget el a hozzáforguló újságírókkal. Igaz, hogy nem ad interjút senkinek, azonban szívesen ismerteti előttük a tárgyalások megszakadása folytán keletkezett új helyzetet.

Apponyi Albert gróf úgy érzi, hogy egy kis erőfeszítéssel Románia sokkal előbbre vihetné volna ezt az ügyet. Nagy kár, hogy ez nem történt meg mert mindkét államnak emiatt érdeke, hogy az optáns-ügy egyszer már véglegesen rendeztessék.

Mircea Konstantin a gyáriparosok országos szövetségének elnöke, aki a gyárosok segítségével kapta a szenátori mandátumot, ugyancsak Genfben tartózkodik Bocu Sever társaságában akivel nagyon sokat tárgyalt Erdély és Bánát pangó iparáról. Mircea szenátor nagyon közelről ismeri az optáns-ügyet s nem egy ízben adott kifejezést Maniu előtt annak, hogy Románia a legmesszebbmenő áldozatok árán is meg kell, hogy egyezzen Magyarországgal ebben a kérdésben.

— Igenis nem kellene tovább húzni-hálasztani ezt a kérdést — mondja munkatársunknak Mircea szenátor. — Bünt követünk el saját magunk ellen, ha tovább hagyjuk ezt az ügyet a maga megoldatlan formájában. Nagy

Sainálatraméltó bolondok azok — mondja — akik azt hiszik, hogy együttes szórakozásokkal, kockadékkal, természetes öltözködéssel, szabadabb felfogással a valódi erkölcsiséget javítani lehet. Amint a fügefalevél az ébredő kultúrának első jele volt, éppúgy a hanyatló civilizáció bekövetkezésének csapathatlan bizonyítéka az, hogy manapság a szabadabb erkölcsi felfogásnak uton-útfélen akadnak apostolai. Bizony nagyon is bölcssek a Kelet lakói, akik asszonyaikat a hárem falai közé zárják, mert így legalább megvédik őket az élet kísértései ellen. (Milyen kár, hogy ezt a könyvet nem olvasta Musztafa Kemal, mielőtt a háremek megszűnésére vonatkozó rendeletét kiadta...)

Wieland fejtegetéseinek eredményeit a következő nagyszerű mondatban foglalja össze: „A flört a maga legmagasabb fejlődésben elfajulást és súlyos erkölcsi sülvedést jelent, a huszadik században minden civilizált országban mutatkozó virágzása pedig kétségtelen jele a közeledő katasztrófának, a nyugati civilizáció feltétlenül bekövetkező általános pusztulásának.“

Ami a nyugati civilizáció hanyatlását illeti, azt már Spengler is megjósolta; igaz, hogy kissé más alapra építve fel következtetéseit. De mindegy: a lényeg a fő és ebben Spengler és Wieland egyetértenek. Csak az a baj, hogy amikor a halálrémült európai már elhatározza a nagy veszedelem elleni küzdelmet, beleütközik a flörtellenes apostolnak egy kissé gondolkodóba ejtő megjegyzésébe: „Nagyon kérdéses, hogy a megszünt flörtöt mivel lehetne pótolni és hogy vajon az, ami helyébe jönne, nem volna-e rosszabb, mint maga a flört.“ Bizony-bizony, mintha itt Wieland a kőlog elevenére tapintott volna...

De azért ez a könyv rendkívül érdekes olvasmány. Ezt már az a pár részlet is mutatja, amelyről ezekben a sorokban említést tettünk. Hát még azok a részletek, amelyeket nem is lehetett idézni.

(k. ny.)

baj — folytatja Mircea Konstantin — hogy nincs pénz! Románia ma nem tud egy fillért sem adni Magyarországnak mert nincs miből. Alig tudjuk fizetni tisztviselőinket, nem bírjuk kielégíteni hitelezőinket, nem tudunk eleget tenni száz meg száz kötelezettségnek, nem tudunk kényeret adni munkásainknak, honnan vegyünk tehát olyan összeget, hogy kielégíthessük az optánsok követeléseit?

— Biztos vagyok benne — mondja szomorúan Mircea szenátor — ha lenne pénzünk, mint ahogyan nincsen akkor minden tétovázás nélkül az a helyzet, csak hogy megyerüljék egyszer Magyarország barátságát kifizetnénk minden lehető összeget. Mert ha ezáltal lehetővé lehetnék a két állam közötti együttműködést, akkor az ezáltal létrejött új helyzet előnyei mellett teljesen eltörpülne, hogy ne mondjam megsemmisülne az a néhány százmillió, amelyet készpénzben kellene fizetnünk Magyarországnak.

— Mi iparosok, gyárosok érezzük csak igazán — panaszkodik Mircea mérnök — hogy mit jelentene nem csak ránk románokra és magyarokra ez a békés együttműködés, hanem egész Európára. Ne tessék elfeledni, hogy ez a két nép egész Európa legegészségesebb szellemű és fizikumú népei közé tartozik. A magyar és a román eszeség egyesülése hatalmassá tenné mind a két nemzetet.

— Ezért mondom — fejezi be a beszélgetést a gyáriparosok országos szövetség-

Mihulin leánygimnáziumi igazgatót Aradról Váradra helyezték át

Mihulin Miklóst a váradai tanítóképző igazgatójává nevezték ki. — Bucuresca tanárnő lesz az elhelyezett igazgató utóda.

A Ferenc-téri magyar iskolát ma hivatalosan is megszüntették.

Megérkezett a miniszteri rendelkezés, amely a Jozsef Vulcan iskolába olvasztja a magyar tanintézetet. — Közös igazgatója lesz a két iskolának.

(Arad, szeptember 3.) Az Aradi Közlöny jelentette elsőnek azt a feltűnésteltető hírt, hogy a Piata Mihai Viteazul (Ferenc)-téri magyar tagozatu algimnázium megszűnik, illetve miniszteri határozat értelmében a Str. Jozsef Vulcan (Kazinczy)-uccai algimnázium épületébe helyezik át. A közoktatásügyi minisztériumtól a mai napig nem érkezett erre vonatkozólag rendelkezés és már az aradi érdekeltek tanügyi körök is azt hitték, hogy a minisztérium álláspontja megváltozott és meghagyja Aradnak ezt az egyetlen nyilvános magyar középiskoláját. Ennek a reménye azonban a mai napon megszűnt.

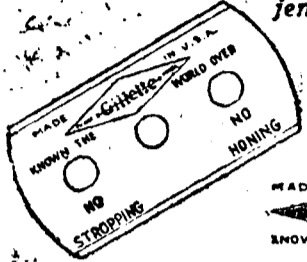
A mai napra Aradra érkezett S. Evutianu temesvári tanügyi vezérfelügyelő, aki a közoktatásügyi miniszter felhatalmazásával átvette a Ferenc-téri iskolát a tanintézet igazgatóságától és tudomására hozta, hogy az ideiglenes tanév már a Jozsef Vulcan-uccai iskolában kell megkezdeni.

A Ferenc-téri iskola felszerelési tárgyainak leltározása folyamatosan van és az iskolát a Piata Avram Iancu (Szabadság)-térre levő leány-kereskedelmi veszi át. Mint jelentette az Aradi Közlöny, a két összehelyezett gimnáziumnak közös igazgatója lesz. Babescu Viktor a Jozsef Vulcan-uccai iskola igazgatójának tragikus halálával a két iskola igazgatójának kérdése aktuálissá vált. Szó volt arról, hogy a két iskolát Vitéz Mihály, a volt Ferenc-téri algimnázium igazgatója fogja vezetni. Érdeklődésünkre hivatalos helyen kijelentették, hogy a két iskola vezetésével ideiglenesen a Jozsef Vulcan-uccai iskola egyik tanárát fogják megbízni.

A magyar tagozatu algimnázium kiköltözésével megüresedett Ferenc-téri iskolaépület első emeletét a női kereskedelmi tanintézet foglalja el. A földszintre, eddigi tervek szerint a német tantervű elemi iskola és a

Gillette-penge
csak egyetlen minőségben
létezik

..... és minden egyes penge olyan éles, a mennyire éles a legjobb acél csak lehet. Ha pengét vásárol, kérjen eredeti Gillette-t.

Gillette

nek elnöke, hogy Romániának Magyarországgal való megegyezés minden áldozatot megér. És legyen nyugodt, mielőtt lesz a román államnak pénze újból felveszi a közvetlen tárgyalások fonalát. Mert a Népszövetség úgy sem fogja ezt megoldani soha. Ez a két nép ügye, s csak ez a két nép tudja, hogy mit ér egyiknek is a másiknak is az optáns-ügy végleges elintézése.

— Érdekes — mondom a szenátornak — hogy mindig azok beszélnek akik nem folytathatnak be közvetlenül az optáns-ügy tárgyalásaiba. Doktor Stervius.

leány-tanonciskola költözik. A Str. 29. Decembrie (Hasszinger) uccai iskola helyisézébe, a melyből a polgári leányiskolát beolvasztották a Ghiba Birta leánygimnáziumba, leányelemi iskola költözik. A másik épületet a fiú tanonciskola foglalja el.

A temesvári tanügyi vezérfelügyelő, aki ma délután elutazott Aradról, még egy feltűnésteltető rendelkezést hozott a közoktatásügyi minisztériumtól. Miniszteri rendelet értelmében

Mihulin Miklóst a Ghiba-Birta leánygimnázium igazgatójává az oradeamarei (nagyváradai) tanítóképző és internátus igazgatójává nevezték ki.

Mihulin igazgató rövid időn belül elhagyja Aradot és az ideiglenes tanévben már Váradon folytatja működését. Mihulin Miklós igazgató elhelyezése érzékeny vesztesége Arad társadalmi életének. A mindenki által tisztelt rokonszenves igazgató közel két évtizede végez pedagógiai tevékenységet Aradon. Békében és a háború alatt a szemináriumban volt theologiai tanár. Az impérium átvétele után a Moise Nicoara Liceum igazgatójává nevezték ki, majd a Ghiba Birta leánygimnázium igazgatója lett. A nagy tudású tanárember működése alatt a leánygimnázium a legmagasabb nivót érte el. Távozása különösen tanügyi körökben váltott ki nagy sajnálkozást.

Mihulin Miklós távozásával megüresült igazgatói állás betöltésével, hír szerint Bucuresca tanárnőt bízza meg a közoktatásügyi miniszter.

Evutianu vezérfelügyelő néhány napig Bucarestben tartózkodik, ahol beszámol az aradi iskolai állapotokról, majd újabb miniszteri utasításokkal ismét Aradra érkezik. Híre jár, hogy Aradon rövid időn belül nagyobb jelentőségű iskolaigazgatói változások fognak történni.

Mindenkinek jelentkeznie kell szeptember 6—10-ig.

A város falragaszokon teszi közhírré, hogy az illetőségi és választási lista összeírására kinek, hol és mikor kell jelentkeznie.

(Arad, szeptember 3.) Az aradi városházán lázas tempóban folynak az előkészületek a szeptember 6-án kezdődő összeírásokra, a melyekről az *Aradi Közlöny* mai számában részletesen beszámolt. A város egyidőben két listát állít össze, az illetőségi és választói listát. Utóbbinál leginkább kiegészítések történnek, s azokat veszik be pótlólag, akik a listából eddig kimaradtak. Az összeírások ügyében Aradváros vezetősége ma a következő hirdetményt bocsátotta ki:

Az új közigazgatási törvény előírja, hogy az ország minden lakosa, korra, nemre, nemzetiségre vagy vallásra való tekintet nélkül egy község tagja kell, hogy legyen. A község tagjainak tekintendők:

1. Azok, akik a választói listában szerepelnek, feleségük s velük együttlakó gyermekeik.
2. Mindazok a román állampolgárok, akik nem szerepelnek a választói listában, de egy év óta állandó lakással bírnak az illető községben vagy városban, hozzájárulnak a közterhekhez és kéri ezen joguk elismerését.

A törvény végrehajtása kapcsán felkérjük a fent említett kategóriába tartozókat, hogy szeptember 6-ikától 10-ikéig reggel 8 és déli 2 óra, valamint délután 4 és este 8 óra között, vasár- és ünnepnapokon is, jelentkezzenek az aradi városházán.

A választói listákban szereplőknek be kell diktálniuk családi állapotukat, feleségük s gyermekeik nevét és életkorát. Azoknak, akik nem szerepelnek a listában, állampolgársági bizonyítványt, a rendőrségen levő népesedési osztály igazolványát arról, mióta laknak az illető Aradon, valamint a pénzügyigazgatóság vagy városi adóhivatal bizonyítványát kell bemutatniuk. Az illetőségi lista alapján történik meg a választási lista összeállítása.

Tudomására hozzuk az érdekelteknek azt is, hogy az új törvény a nőknek is választói jogot adott. A női választóknak az alább felsorolt követelmények egyikének kell megfelelniök:

- a) Négy polgárral vagy középiskolával kell rendelkezniök és erről bizonyítványt kell felmutatni.
- b) Állami, megyei, vagy városi tisztviselőnő, akinek erről igazolványt kell bemutatnia.
- c) Hadiözvegy, amit a nyugdíjkönyvével igazol.
- d) A háboru alatt kitüntetést szerzett.
- e) Jogi személyiségként elismert jótékony vagy kultúregyesület vezetőségében működik.

Azok az asszonyok és gyermekek, akik a férj házában laknak csak abban az esetben jelentkezzenek külön, ha választójoggal bírnak, s ezen jogukat érvényesíteni akarják.

Nyomatékosan felkérjük a város polgárait, tegyenek eleget jelentkezési kötelességüknek és ilymódon adjanak módot arra, hogy a város elismerhesse s megszerezhesse jogaikat. A határidőt nem lehet meghosszabbítani, mert azt a törvény írja elő és így feltétlenül szeptember 6—10-ig kell megejteni a jelentkezést. A város tizenkét hivatalt állít fel a jelentkezők részére és így mindenki gyorsan elvégezheti dolgát. A jelentkezők a következőképen oszlanak el:

Az A, C, Cs, Cz betűbe tartozók a városháza emeletén levő 98-as számú szobában, a B betűsök a 97-es, a D, E, F, a 97-es, a G, Gy, H a 96-as szobában jelentkeznek. Az I, J, L betűsök a nagy tanácsteremben, a K betűsök ugyanott, az M, N, O, R betűsök a kis tanácsteremben, a P, Sch betűsök a földszinti 57-es, az S az 58-as, az Sz, T az 58a, az U, V, W, Zs, Ö betűsök a 60-as számú szobában tartoznak jelentkezni.

Eddig szól a város hirdetménye, amelyet falragaszokon tudattak a közönséggel. Meglepetést okozott azonban, hogy a **hirdetményeket csak az állam nyelvén közzölték a közönséggel, amikor eddig hasonló esetekben román és magyar nyelvén jelentek meg a falragaszok.**

Igen sokan vannak Aradon, akik nem bírják az állam nyelvét és így nem értik meg a kiragasztott plakátok szövegét. Eddig minden hasonlóan fontos esetben, összeírások, választások alkalmával kétnyelvű hirdetmény ismertette a lakossággal a tennivalókat. Ezuttal valószínűleg csak tévedésből maradt ez el és remélhetőleg a város reparálmi is fogja a tévedést.

Bejelentette öngyilkosságát és eltűnt Aradról egy önkéntes Schechter István aradi önkéntes tragédiája.

(Arad, szeptember 3.) Schechter Adolf volt aradi régiségkereskedő ma megjelent a rendőrségen és kétségbeesetten mondta el, hogy katonája tegnap eltávozott Aradról és bucsulevelében bejelentette, hogy öngyilkos lesz.

A fiu, Schechter István a sibiui (szebeni) ezrednél teljesít önkéntesi szolgálatot. Két héttel ezelőtt szabadságra jött Aradra és tegnap némi pénzt kért szüleitől és elutazott azzal,

tabletták
a meghülés előjeleinél, reumás
fájdalmaknál.

hogy visszamegy ezredéhez. Ma reggel a fia szobájában egy levelet találtak, amelyben bejelenti, hogy **nem megy többé vissza a katonasághoz, ne is keressék, mert öngyilkos lesz.** Az apa nem is sejt, hogy miért akar fia megválni életétől. Két heti ittartózkodása alatt a legjobb hangulatban volt és sohasem tett öklaszt arra, hogy öngyilkossági tervei volnának. A rendőrség a bejelentés alapján azonnal bevezette a nyomozást.

A tibeti határon át betörték a szovjetsapatok Kinába

Tokióból jelentik: A Kinából érkező jelentések szerint Kína tibeti határára a vörös csapatok betörték az országba és elfoglalták Petang és Urskov városokat.

Panaitecu ur műsort kér a cigányoktól.

Nem lehet az illetékek megállapítását a Szerzők Szövetségének képviselőjére bízni. — Hatóságilag fixrozott taxákkal kell a fenyegető botrányokat megelőzni.

(Arad, szeptember 3.) Egyedül az Aradi Közlöny számolt be arról a belügyminiszteri rendeletéről, amely a közigazgatási hatóságokat Panaitecu a Szerzők Szövetsége aradi megbízottjának hathatósabb támogatására hívta fel. Panaitecu máris megkezdte energiás működését. Tegnap este megjelent egyes aradi kávéházakban és

azt követelte a cigányoktól, mutassák be neki programjukat.

Nyomban felvilágosították arról, hogy a cigányzenekarok nem előre meghatározott program szerint hanem öletszerűen játszanak. Erre üres napilapot nyújtott át a primásoknak, írják fel arra sorban az egyes dalokat, amikor lejátszották azokat.

Ezzel kapcsolatosan, de főként a közle-

Irodalom és művészet

* A budapesti színházak jövőheti műsora. Vígszínház. — Szerda, csütörtök, péntek: A Volgabár. Szombat: Két lány az uccán. — Magyar Színház. Csütörtök: A Szépasszony kocsisa nyilvános esti főpróbája. Péntek: Szépasszony kocsisa (évadnyitó előadás, először.) Szombat, vasárnap, hétfő: Szépasszony kocsisa. — Király Színház. Szerda: Diákszerlem. Csütörtök: Pesti család (először.) Péntek, szombat, vasárnap: Pesti család. Vasárnap délután: Diákszerlem. — Városi Színház. Egész héten és vasárnap délután Szólik az asszony. Royal Orfeum. Először héten minden este és vasárnap d. u.: Aranymadár Zerkovitz—Harmath operettje, 3 képből. Renato Peruccio; Eggerth Márta, Sugár Flóri, Érezkövy; Iványi; azonkívül Lilly és Emmy Schwarz; The Hakens; Nicolai Sinkewsky stb.

* A „Pesti család” bemutató-előadása és próbája. A Király-színház első udonságul szezonra egyik legjobb operettjét hozza színre. Ez a darab a „Pesti család”, melyet Szenes Béla „Gazdag lány” című vígjátékából Stella Adorján és Szilágyi László dolgoztak át operetté, zenéjét pedig a „Régi jó Budapest” komponistája: Radó József szerlette. A hét képből álló udonság sok meglepetést tartogat a közönség számára. Rendkívül mulatságos szövege, fülbemászó zenéje minden bizonnyal a közönség osztatlan tetszésére fog találni. A csütörtökön, szeptember 5-én bemutatásra kerülő „Pesti család” nyilvános főpróbáját szerdán délelőtt fél 11 órakor tartják meg. Jegyet az arra jogosultak a Király-színház titkári hivatalában válthatnak 4. p. páhola, 20. szölyét 6 és 5.

dő hangverseny szezonra való tekintettel az aradi hatóságoknak meg kellene állapítani milyen zenedarabok után és mennyi illetéket kell fizetni. Ezt a kérdést nem lehet a Szerzők Szövetségének delegátusára bízni, hogy öletszerűen intézze el saját belátása szerint. Ha tényleg kell szerzői jogdíjat fizetni, állapítsák meg azt, hogy mi után, mikor, milyen esetben és mennyit kell fizetni. A múlt hangverseny szezonban hangos botrányok jártak szórtak le az aradi Kulturpalotában, ahol Panaitecu ur megjelent inkasszálni. Aradra az őszi szezonban ismertevű külföldi művészek jönnek vendégszerepelni és ezért az ország presztízse érdekében kell ügyelni arra, hogy ne fordulhassanak elő botrányos jelenetek a kultura palotájában.

támlásszéket és erkély I. sort 3, erkély többi sorait 2, emeleti legyet 1 pengőért. A főpróba bevétele a Budapesti Színház Nyugdíjgyesülete javára szolgál. — A „Pesti család” bemutatójál Gaál Franciska és Biller Irén vendégfelléptével a „Diákszerlem” kerül minden este színre, melynek kedden ünneplik a 100-ik előadását, Jövő vasárnap, szeptember 8-án lesz a Király-színházban az első délutáni előadás. Három órákor mérsékelt helyárrakkal a „Diákszerlem” teljes esti szereposztásban kerül színre.

— A Garabonciást, Gara Ákos éleclapijának e heti számát szellemes aktuális rovatok, satirikus mesék, rengeteg viccanyag és tömördek karrikatura; Pesti humor stb. teszik szenzációsá. A Garabonciás kiadóhivatal: Chul-Kolozsvár Str. Saguna 8. Előfizetési ára: félfévré 80, egy évre 140 lej, példányonként 6 lejért mindent kapható.

Egy affér epilógusa.

Ghitecu vezérfelügyelőt felfüggesztették.

Bucurestihől jelentik: Még hónapokkal ezelőtt súlyos tetteges affér játszódott le a közoktatásiügyi miniszteriumban. Hatiegan Emil dr. cluj egyetem dékán és Ghitecu vezérfelügyelő között. A vizsgálat nyomban megindult Ghitecu ellen, akiről megállapítást nyert, hogy állandó összeköttetésben áll a liberálisokkal, akiktől utasítást sokat fogad el, ezért most a közoktatásiügyi miniszter felfüggesztette állásától és fegyelmi bizottság elé állította.

Bucurestiből hazaérkezett
CSOKA JOSKA teljes zenekarával

PALKOVITS

Cafe-Restaurantban Minden vasárnap d. e. 11-től
HANGVERSENYEZ. S Ö R Z E N E

Jegyzetek a temesvári monstre-per tárgyalásáról.

Kibirhatatlan hőségben folyik a főtárgyalás. — A hallgatóságot szigorúan igazoltatják, sőt megmotoszák. — Aradi munkások a vádlottak padján. — A gyilkossági kísérlet vádja már is összeomlott.

(Az Aradi Közlöny Temesvárra kiküldött munkatársától.) A közönség nagy érdeklődése mellett folyik már ötödik napja a temesvári kommunista monstre-per főtárgyalása. Erős rendőri készültség veszi körül a fogház épületét, ahol az emeleti esküdtzéki teremben felelevenednek a gyászos emlékü áprilisi véres események. Negyvenhét vádlott ül a vádlottak padján, a vád ellenük igen súlyos: gyilkosság kísérlete, gyilkosság kísérletére való felbujtás, súlyos testi sértés és a hatóságok védelméről szóló törvény megsértése. A terembe csakis belépőjegygyel szabad belépni, jegyet azonban csak protekcióval lehet kapni. A munkásokat a rendőrség távol tartotta a tárgyalóteremtől.

Ahogy belépek, két rendőr is siet felém. A legszigorubb igazoltatás következik. Az újságról igazolvány sem segít, én sem kerülöm el mindazoknak sorsát, kik a tárgyalásra igyekeznek:

az egyik rendőr megmotosz, átkutatja zsebetmet. Revolvert, vagy egyéb gyilkoló szerszámot keres.

Az igazoltatás és motozás után azonban szabad a belépés. A tágas tárgyalóteremben a levegő fűledt, a hőség kibirhatatlan. A vádlottak egymás hegyén-hátán összezsufolva szinte percenként törülk le arokról az izzadságcseppeket. A bírák kipirult arccal ülnek az emelvényen. Sokat szenvednek ők is a melegtől. A terembe egész napon át égetően tűz a nap, az ablakokat az élénk uccai forgalom, a villamosok csilingelése miatt nem lehet kinyitni és így kénytelenek a tárgyalást a kibirhatatlan melegben, fűledt levegőben megtartani.

A közönség részére fentartott padosorokban feltűnően sok a rendőrtiszt, detektív és egyéb hatósági kiküldött.

Tizenkét vádlott van még letartóztatásban, a hátuk mögött tizenötgy fegyveres börtönőr vigyáz rájuk.

A vádlottak között két aradi is van. Baga János az ismert munkásvezér szorgalmasan jegyez és nagy figyelemmel hallgatja a vád tanuinak vallomását. Matheisz Ilona szomszédnőjével diskurál, őt már kevésbé érdekli, hogy mit mondanak.

Popescu Petre törvényszéki tanácselnök elismerésreméltó energiával vezeti a tárgyalást. Határozott hangon teszi fel kérdéseit és igen gyakran hozza zavarba keresztkérdéseivel a tanukat. Hiotu törvényszéki bíró, a volt aradvari miniszter öccse egyike a temesvári törvényszék legképzettebb bírának. Minden kérdése megvilágítja szándékát: teljesen felderíténi ennek a meglehetősen zavaros ügynek minden apró momentumát, tiszta képet nyerni az eseményekről és ezeknek alapján mondani ki a döntő szót.

Harmadik napja már, hogy a vád tanui sorra járulnak a bíróság elé. Rendőrtisztek, sziguranca-detektívek teszik meg egymásután vallomásaikat. A sok, meglehetősen ellentmondó vallomáshól már is kezd kialakulni az áprilisi események képe és már megállapítható, hogy

a munkásság részéről semmi provokáló tettleges támadás nem történt.

A védők a keresztkérdések valóságos pergőtűzét intézik a tanuk ellen, melynek eredménye már mutatkozik:

a gyilkossági kísérlet vádja már is összeomlott.

Lényeges kérdésben olyan ellentmondások mutatkoznak, amelyekből aztán könnyen megalkothatja magának a bíróság véleményét.

A mai tárgyaláson is tulnyomórészt a tintetések alkalmával a Munkás Otthon előtt tartózkodó sziguranca- és rendőrségi detektíveket hallgatták ki. Három kérdés vár tisztá-

zásra: Nyitva volt-e a Munkás Otthon ajtaja? Mikor történtek a sebesülések, akkor-e amikor a karhatalom a fegyverét használta, vagy pedig azelőtt és végül, volt-e a rendőrök kezében fegyver, amikor berontottak a Munkás Otthon helyiségébe? A tegnapi és a mai változások között ismét igen sok eltérés mutatkozik. Tudori A. János sziguranca-detektív az eddigi vallomásokkal szemben azt állította, hogy a Munkás Otthon kapujának mindkét szárnya tárva nyitva volt.

Fuchs Simon vádlott intézett azután kérdést a tanuhoz.

— Emlékszik tanu ur arra, hogy amikor a főügyész ur eltávozott, kivitt engem a folyosóra és ottan alaposan megvert?

— Nem emlékszem — jelentette ki a tanu. Nicolau ügyész itt közbeszólt és kijelen-

Leégett a váravelencei állomás anyagraktára.

Benzin, petróleum és robbanó anyagok voltak felhalmozva a raktárban. — A tüzoltók erőfeszítése dacára porrá égett a hatalmas épület. Állítólag gyújtogató cigányok idézték elő a tüzet.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójának távirata.) Ma éjjel 1—2 óra között hatalmas: Tűz! Tűz! kiáltásokra ébredtek fel a váravelencei vasuti állomás környékének lakói. Az éjszaka sötétjét magasra nyuló lángok világították be, majd egymás után óriási detonációk hallatszottak. Az álmukból felriadt emberek rémülten látták, hogy

lángokban áll a váravelencei vasuti állomás anyagraktára, amelyben nagyrészt benzin, petróleum és egyéb robbanó anyag volt felhalmozva.

Az ügyeletes tisztviselők azonnal értesítették a tüzoltóságot és a katonaságot, amely rövid idő múlva a helyszínen termelt és teljes erővel fogott a tűz lokalizálásához. A katonai osztagok, egyrészt kordont vontak a katasztrófa színtere körül, másrészt pedig támogatták a tüzoltókat az oltás munkájában, amely azonban hiábavalónak bizonyult.

Közel öt órai szakadatlan erőfeszítés ellenére, az anyagraktár a benne lévő nagy-

Gyilkosság a színházban.

Éles töltényt csempészték egy színházi revolverbe és megölték vele Petrenkót, az egyik orosz iljummunkásszervezet vezérét.

Berlinből jelentik: Moszkvából érkezett értesülés szerint, megdöbbenő módon gyilkolták meg a muszkovói iljusi kommunista szervezet vezetőjét.

Petrenkót, a falu szovjetellenes parasztjai, az ugynevezett kulákok. A gyilkosság egy műkedvelő színházi előadásán történt, amelyben Petrenkót a darab szerint színpadi ellenfelének meg kellett gyilkolnia.

A kulákok éles töltényt csempészték a színházi revolverbe, amely a kérdéses jelenetben halálra sebezte a fiatal Petrenkót.

Partnere, aki a lövéseket leadta, természetesen nem sejtette, hogy Petrenko nem színházi halált halt és csak amikor néhány perc elteltével sem emelkedett fel, vette észre legnagyobb megdöbbenéssel, hogy

Petrenkót éles golyóval megölte.

tette, hogy ilyen kérdések feltétele ellen tiltakozik, mert

nem a tanuk ellen folyik hivatalos hatálommal való visszaélés miatti bünyádi eljárás.

Érdekes párbeszédekben bővelkedett ma Cracium komiszárus kihallgatása. A tanu elmondotta, hogy amikor a rendőrség már ben volt a Munkás Otthon helyiségében, csak a lépcsőn vette észre, hogy a lábán megsebesült.

— Itt benn az Otthonban — mondta Cracium — a rendőrök és a munkások közt közelharcra került sor és az egyik munkás, névszerint Bardolf, kardom hüvelyét lerántotta.

Amikor Cracium csizmája került a bíróság elé, dr. Bürger védő emelkedett szólásra és kijelentette, hogy szakértők szerint a csizmán csak egy lyuk van, még pedig annak felső részén, míg a talpon, ahol a golyó állítólag eltávozott, csak külsőleg van sérülés, de a golyó nem ütötte át a talpat.

A monstre-per folyik tovább. Még tizenöt vádtanui vár kihallgatásra és csak azután kerül sor a védelem tanuira. Még tíz nap és itélkezik a bíróság. Ferenczy György.

értékű kincstári tulajdonnal együtt porráégett.

Amikor a tüzoltók látták, hogy az anyagraktárt nem menthetik meg, minden igyekeztük arra irányult, hogy a környékbeli épületeket és a közelben lévő vasuti szerelvényeket megmentsek. Ez azonban csak részben sikerült, mert négy zsufolásig megtelt vasuti kocsis szintén áldozatul esett.

A katasztrófa színterére nyomban kiszállt a vizsgáló-bizottság, amely megállapította, hogy a tüzet gondatlanság idézte elő. Ezzel szemben olyan momentumok is merültek fel, hogy

a tűz gyújtogatásból keletkezett.

Az anyagraktár munkásai közül ugyanis többen azt vallották, hogy a környéken cigányokat láttak, akik valószínűleg

az éjszaka folyamán benetoltak a raktárba és ott gyufát gyújtottak, ami tüzet idézett elő.

A vizsgálatot a rendőrség ebbe az arányba is kiterjesztette. Az anyagi kár hivatalos becslés szerint öt millióra rug.

A vizsgálat azonnal megindult és a gyilkosság rendezőit a rögtönítelő bíróság hat-hat évi fegyházzal sújtotta.

Almássy Endre öngyilkos lett.

Budapestről jelentik: Jelentette az Aradi Közlöny, hogy Almássy Endre volt színigazgató, a Nemzeti Színház tagja, nyomtalanul eltűnt. A színház megnyitóján nem jelent meg és hosszas kutatás után sem tudtak ráakadni. Ma reggel egyik kisebb szálloda portása jelentette a rendőrségnek, hogy egyik vendég öngyilkossági szándékból botrotvával elvágta a nyakát.

A helyszínre megérkezett detektívek felismerték Almássy Endrét, akit a mentők a Rókus-kórházba szállítottak. A szerencsétlen művész ma délután, anélkül, hogy eszméltre tért volna, ki-szenvedett. A halál nagyfokú vérvesztés következtében állott be.

Ma d. u. 5, 7 és 9-kor **CENTRAL** és **ELIT**-mozgóban

A nagy érdeklődésre való tekintettel ma mindkét mozgóban egyszerre vetítve **A WINGS**

A világsikert aratott filmnek főszereplője CLARA BOW,
CHARLES ROGER.

H I R E K.

Meteorologia.

(Korrigált őtestamentum.) Noé pedig beszállt a bárkába és a parancsnak engedelmességgel minden állatból bevitt egy párat. Miután nagyon felhős volt az ég és nem lehetett tudni, hogy meddig tart majd az eső, bemvitt magával egy meteorológust is. Az egész társaság bezárkózott a bárkába és várta az esőt. Noé mindennap megkérdezte a meteorológust:

— Na szógám, milyen idő lesz ma?

— Szép derült, helyenként átmenettel, — válaszolt a meteorológus, aki nyomban megszervezte a bárkán az első meteorológiai intézetet.

Alighogy kimondta a jóslatot mint ismeretes, megereedtek az ég csatornáit. A meteorológiai intézet pedig mindennap tovább jövedült. Néha napján egy repülőgép alkalmazottját, egy galambot küldött ki a helyzet megismerésére. Noé pedig szorongalmasan megkérdezte:

— Milyen idő lesz holnap?

— Derült.

Másnap tovább zuhogott.

A negyven napra tervezett csapadék szabályszerűen véget ért és Noé irtó dühös lett a meteorológiai intézetre:

— Mégis csak hallatlan, — mondta — hiszen maga állandóan téved!

A meteorológiai intézet vezetője finom mosollyal mondta:

— Tévedni emberi dolog. Ön is tévedhet főnök ur!

Mire Noé rezignáltan jegyezte meg:

— Én csak egyszer tévedtem és ezt a tévedésemet sokezer év múlva is meg fogják keserülni. Abban tévedtem, hogy meteorológust is behoztam a bárkára.

— **POINCARÉ ÁLLAPOTA VÁLSÁGOSRA FORDULT.** Párisból jelentik: Poincaré volt miniszterelnök állapota aggasztóra fordult. Az orvosok már nem tagadják, hogy a betegség tüdőgyulladással komplikálódott és ezért a tervezett második prostata műtétről le kell mondani. Briand és Macdonald meg akarták látogatni a nagybeteg miniszterelnököt, de az orvosok ezt szigorúan megtiltották.

— **Marsieu Justin dr. prefektus hazaérkezett szabadságáról.** Ma hazaérkezett szabadságáról Marsieu Justin dr. megyei prefektus, aki átvette hivatala vezetését. A prefektus már ma délelőtti tanácskozást folytatott az aradi parlamenti képviselőkkel, akikkel fontos megyei ügyeket tárgyalt le.

— **Genfben tárgyalják a palesztinai eseményeket.** Bucurestiből jelentik: A romániai cionista organizáció ma elhatározta, hogy küldöttséget meneszt Genfbe, hogy a Népszövetség tizze napirendre a palesztinai eseményeket. Az organizáció egy lapot ad ki, amelyben Románia zsidóságát pontosan informálják a Palesztinában történt eseményekről.

— **A laptudósítók panasza a telefon miatt.** Bucurestiből jelentik: A vidéki lapok bucuresti-i tudósítói panasszal fordulnak a postavezérgazgatósághoz a túrheteren telefonmizéria miatt. A tudósítóknak gyakran órákig kell várniok, amíg összeköttetést kapnak, ami úgy nekik, mint lapjaiknak nagy károsodást jelent.

— **A nagybankok vetőmaggal látják el a szárazságsújtotta vidékeket.** Bucurestiből jelentik: Madgearu ipar- és kereskedelmi miniszter ma délelőtti hosszabb megbeszélést folytatott a bucuresti-i nagybankok képviselőivel a szárazságsújtotta vidékek vetőmaggal való ellátása ügyében.

Jeruzsálemben fegyveres őrjáratok cirkálnak

Galleában újabb összetűzések voltak az arabok és a katonaság között.

Jeruzsálemből jelentik: A rendőrség tegnap házkutatásokat tartott a külvárosokban. Egy külvárosi szabóműhelyben nagymennyiségű fegyvert és lőszert talált. A szabóműhely muzulman tulajdonosát letartóztatták.

— **Menesztik állásából a botrányhős egyetemi tanárt.** Budapestről jelentik: A jobboldali lapok követelik, hogy sipeki Balázs Károly egyetemi tanárt, akinek legutóbb báró Orczy Lajosnéval volt az ismeretes botránya, menesszék állásából. Hír szerint a tanár lerongált idegzetére való hivatkozással hosszabb szabadságra készül.

— **Fischer Mihály gyásza.** Fájdalmas csapás érte Fischer Mihályt, az Aradi Újság kiadóját. Hét esztendő kisfia, Fischer György néhány nappal ezelőtt súlyosan megbetegedett. Az orvosok genyenes orbáncot állapítottak meg és a fiúcskát azonnal a Terápia-szanatóriumba szállították. A nagybeteg gyermeket dr. Löwinger Miksa, dr. Roth Marcell és dr. Frim Sándor orvosok kezelték, de hiába volt minden tudás és fáradozás, szepszis lépett fel, melynek a gyermek életereje nem volt képes ellentállani. Fischer György, a hét éves kisfiu ma reggel kiszendvedt. A mélyen sujtott szülőket számosan keresték fel, hogy őszinte részvételüket nyilvánítsák.

— **Betiltottak egy szabadkai magyar lapot.** Szabadkáról jelentik: A jugoszláv belügyminisztérium a Szabadkai Hírlapot, a magyar párt hivatalos lapját, amelyet ez évben már 16-szor koboztak el, beszüntette.

— **Leégett egy regáti vasutállomás.** Bucurestiből jelentik: Frasin állomáson ma reggel óriási tűz vész keletkezett, amely elpusztította az állomás épületét és berendezését. Négy szomszédos ház és többszáz vagon tűzifa is áldozatul esett. A tűz még mindig tart, dacára annak, hogy a campolungai és a gurahumorului tűzoltóság is segítségül sietett. A telefon- és táviróösszeköttetés a vasúti állomással megszakadt, de szünetel minden személy- és teherforgalom is ezen a vonalon.

Követeljen a pénzéért speciális „LYA” süteményt

— **Rádióleadó a Ferenc József-földön.** Moszkvából jelentik: A Ferenc József-földön elkészült a rádióleadó és időjelző állomás. A két állomás a legmodernebb eszközökkel van felszerelve. A Ferenc József-földön lévő rádióállomás már megkezdte működését.

— **Budapestben már árulják a Zeppelin-jegyeket.** Budapestről jelentik: Az „Az Est” menetjegyirodája megkezdte a Zeppelin-járatokra szóló jegyek árusítását. Egy Amerikába szóló jegy 2000 dollárba kerül.

— **Megvakította a férjét.** Súlyos kimenetelű családi perpatvar játszódott le tegnap Németszentpéteren. Kern János és neje évek óta állandó viszálykodásban élnek, az asszony házsártossága miatt. Tegnapelőtt reggel Kernné azzal költötte fel férjét, hogy menjen a szőlőbe dolgozni. Kern felöltözött s mit sem sejtve ment a konyhába, amelynek ajtaja mögött felsége forró luggal várta s a kilépő férjet leöntötte. A maró folyadék pillanatok alatt kimarta a szerencsétlen Kern szemét, aki kiáltozni kezdett. Az asszony azonban rázárta az ajtót, eltávozott s csak este tért vissza. Orvosi segítséget pedig csak másnap este vett igénybe, a mikorra a férje megvakult. A merénylő asszonyt letartóztatták s Temesvárra vitték, míg férjét ugyancsak Temesvárra a kórházba szállították.

Az este folyamán őrjáratok cirkáltak a városban. Ideérkezett hírek szerint Galileában az arabok és katonai csapatok között összetűzések keletkeztek. A katonaság ma délelőtti Leiffat arab községbe is behatolt.

— **Robbanás egy pirotechnikai műhelyben.** Bucurestiből jelentik: Tegnap délután a bucuresti-pirotechnikai műhelyben hatalmas robbanás történt, amelynek egy halott és egy súlyos sebesült áldozata van. A katonai hatóságok szigorú vizsgálatot indítottak a robbanás okának megállapítására.

— **Halálozás.** Ifj. Radovan Milivoj, közismert aradi kereskedőt, valamint nővéreit: Milkát és Máriát súlyos csapás érte. Édesanyjuk, Radovan Milka súlyos és hosszú betegség után elhalálozott. A megboldogult ismerősei körében jóság, valamint jótékonyága révén nagy megbecsülésben részesült. Temetése szeptember 4-én délután 5 órakor a helybeli szerb templomból fog kijudni.

— **Nyomozzák a magyar belügyminisztérium betörőit.** Budapestről jelentik: A magyar belügyminisztériumnál történt vakmerő rablás ügyében erélyes tempóban folyik a nyomozás, amely azonban ezideig nem produkált eredményt. Mára megállapítást nyert, hogy Csizmas Oktávián irodaigazgatót nem paprikás ecettel, — mint először hitték, hanem valamilyen tapadó festékekkel öntötték le.

— **Egy elmebeteg fiatalember követte el az olasz frontarcosok elleni merényletet.** Nizzából jelentik: Az olasz frontarcosok ellen elkövetett merénylet ügyében a rendőri nyomozás megállapította, hogy a merényletet ugyanaz a fiatalember követte el, aki két évvel ezelőtt Juan les Piensben egy fa mögül bombát dobott a frontarcosokra. A merénylet tehát nem a kommunisták, hanem egy elmebeteg fiatalember műve.

— **Kivetette a Neptunban megüledt diák holttestét a Maros.** Az Aradi Közlöny jelentette, hogy a Neptunfürdő uszodájában a Marosba fulladt Puterity Gábor tizenöt éves aradi diák. Ma délután a cukorgyár közelében egy fiu holttestét vetette ki a Maros. A helyszínre megérkezett Adamovici Péter rendőrkommisszár és Popovici hatósági orvos. A vizsgálat megállapította, hogy a szerencsétlen negyvennyolc órája lehet a vízben. A holttestben a hozzátartozók felismerték Puterity Gábort.

Az Aradi Közlöny

apróhirdetéseinek gyűjtőhelyei

A hirdető közönség kényelmére Aradon az alábbi helyeken gyűjtőhelyet létesítettünk, ahol ugyanis az apróhirdetések naponta d. u. 5 óráig adhatók fel.

Dohánytőzsde volt Kossuth-u. 4 szám,

Dohánytőzsde volt Deák Ferenc-u. 15. (Oppenheimer-ház.)

Juhász Gábor lüszerezlete v. Orczy- és Dezső-u. sarok.

Dohánytőzsde, Zsidótemplom-épület.

Aradon tehát az Acsev-palotában levő kiadóhivatalunk nem esik útjába, apróhirdetéseit gyűjtőhelyeinken eredeti áron adja fel, mely lapunk másnapi számában feltétlenül meg fog jelenni.

— Nagy tűz egy regáli községben. Ploesti-ből jelentik: Fluga községben hatalmas tűzvész tört ki. A lakosság a közeli városból kért segítséget, hol azt a választ adták, hogy nem küldhetnek tűzoltókat, mert a város nem maradhat tűzbiztonság nélkül. A lakosság erre a csendőrök segítségével, fecskendők nélkül fogott a tűz oltásához. Késő éjszaka sikerült a tüzet lokalizálni. Tizenhárom ház leégett. A kár óriási.

— Érdekes technikai újítások az Erdélyi Hitelbanknál. Arad egyik legrégebbi és legelőkelőbb pénzügyintézete, az Erdélyi Hitelbank, most is mint mindig, azon van, hogy lépést tartson a haladó korral és annak megfelelően modernizálódjon. Erre vallanak azok a nagyszabású újítások, amit most az intézetben bevezettek és részben még bevezetés alatt állanak. Az Erdélyi Hitelbankban munkamegtakarítás céljából egyre jobban alkalmazzák a géptechnika legújabb vívmányait. Így átépítették a könyvelőgépet, amely naplót, pénztárt, folyószámlát és annak szaldóit végzi, azonkívül összead is. Ezzel mintegy 40—60 százalékos munkaerőmegtakarítást érnek el, nem is számítva azt, hogy a gép munkája absolute megbízható és hibát sosem ejt. Van azonkívül a bankban egy villanyerővel működő összeadó gép, amivel a kamattjegyzéket csinálják, egy postagép, amivel ezer levelet lehet elintézni 5 perc alatt, villanyerőre járó másológépek és most vezetékbe a csöpostát, amely a felek kényelmét és a kasszaforgalom könnyítését szolgálja. A pénzügyintézetnél a gépek térhódítása dacára sem gondolnak tisztviselőleépítésre, mivel a hivatalnokok létszáma az utóbbi években amúgy is lemorzsolódott fokozatosan, úgyhogy a mostani létszám teljesen megfelel a pénzügyintézet egyre növekvő forgalmának.

— Váltót hamisított egy gájl gazda. A rendőrség letartóztatta Ferican Ion gájl gazdálkodót, aki különváltan élő felesége nevére váltót hamisított és a hamis váltóval az egyik aradi bankban 25.000 lejes kölcsönt vett fel. A váltóhamisító gazdálkodót ma átkísérték az ügyészségre, ahol letartóztatták, majd a vizsgálóbíró elrendelte ellene a vizsgálati fogságot.

— Csaló álsóffőr. Leszkovics György temesvári fiatalember mintegy két héttel ezelőtt beállított a König és Lázár céghez, ahol sófförnek adva ki magát, mintegy 10.000 lej értékű acélárut csalt ki. Az aradi rendőrség letartóztatta a csaló fiatalembert. A vizsgálóbíró pedig elrendelte ellene a vizsgálati fogságot.

— A szépségkirálynők aradi tartózkodása alkalmával rendezett szépségversenyen — amelyről legutóbbi számunkban részletesen megemlékeztünk — az első díjat nem Menczer Magda, mint azt sajtóhiba folytán tévesen közöltük, hanem Menczer Emmuska aradi urileány nyerte meg, akinek Miss Románia nyújtotta át az első helyezettet megillető pompás bronzszobrot.

— Szeszcsempész rendőrök. Los Angelesből jelentik: A rendőrség hatvankét tagját ma őrizetbe vették. Kiderült róluk, hogy összeköttetésben állottak a szeszcsempészekkel.

— Iskolai beiratások. Az aradi zsidó elemi iskolákban a beiratások e hó 10-ig bezárólag, délelőtt 9-től 1 óráig, a zsidó iskola disztermében tartatnak. Az idén megnyílik a fiúiskola 6-ik osztálya is. Több oldalról érkezett kérdés közöljük, hogy a zsidó szülőknek joguk van gyermekeiket a zsidó iskolába írni és taníttatni. Az iskolaszék.

— A zsidó ifjusági kulturkör értesíti tagjait, hogy a kör szeptember elsején megnyílt és az első szabadelőadás ma, szerdán este 9 órakor a körhelyiségben csak tagjai részére lesz megtartva.

— Mütter Müller József zenetanár szeptember 1-től a tanítást megkezdte. Piacja Avram Iancu 21.

Készül a kisebbségi törvényjavaslat.

Az előkészítő bizottság megkezdte a munkát. — Érintkezésbe lépnek a kisebbségek vezetőivel is.

Bucürestől jelentik: A kisebbségi törvényjavaslat előkészítésére kiküldött bizottság már megkezdte munkáját, mert Maniu miniszterelnök ragaszkodik ahhoz, hogy a kisebbségi törvényjavaslat november 15-ig feltétlenül elkészüljön.

A bizottság összegyűjti a kisebbségekre vonatkozó törvényeket és rendeleteket, a

saint-germaini és versaillesi békeszerződések idevonatkozó határozmányait és azokat a memorandumokat, amelyeket a kisebbségek terjesztettek elő. Ezenkívül a bizottság érintkezésbe fog lépni a kisebbségi pártok és intézmények vezetőivel is, hogy azok álláspontját is tekintetbe vegye a kisebbségi törvényjavaslat elkészítésénél.

Elfogtak egy szovjetkémeket Botosaniban

Az orosz határon tartóztatták le granicsárok. — Két őrmestertől szerezte meg a fontos katonai adatokat.

Botosaniból jelentik: Néhány hónap előtt, Tanase Ion katona megszökött a hadseregéből. Előbb az országban bujdosott, majd a Dnyeszteren átszökött Szovjetországba, ahol Tiraspolban a „Cseka” kémszervezetnek felajánlotta szolgálatait.

Miután a „Cseka” ellátta direktívákkal és megfelelő pénzt bocsátott rendelkezésére, visszatért Romániába. Botosaniban szovjetpénzen sikerült neki megvásárolni Cristea Vasile és Simion Dumitru őrmestereket, akik a hadkiegészítő parancsnokságnál teljesítettek szolgálatot. A két őrmester révén, rövid

idő alatt számtalan informatív anyag birtokába jutott.

Amidőn a megszerzett anyaggal a tiraspoli határnál Oroszországba akart szökni, a román granicsárok elfogták.

Kiderült róla az is, hogy katonaszökevény és átadták a katonai hatóságoknak, ahol bevallotta kémkedési szándékát, valamint azt is, hogy az adatokat kikötől szerezte meg.

Erre a két őrmestert is őrizetbe vették, a felettük, valamint az elfogott kém felett a katonai ügyészség fog itélkezni.

Számot kaptak az aradi autobuszok.

Tájékoztatásul közöljük, mely autobusz, milyen útvonalon közlekedik.

(Arad, szeptember 3.) Az aradi városi gépjárművek legutóbbi a könnyebb tájékozódás kedvéért, új rendszert vezettek be az autobuszközlekedésben, amennyiben az egyes autobuszeket számokkal látták el. A közönség nagyrésze azonban nem ismeri a számok jelentőségét és ebből számos tévedés keletkezett. Az Aradi Közlöny a minden oldalról megnyilvánuló kívánságnak tesz eleget, amikor leközli az egyes autobuszek iránybeosztását.

Az 1-es számú autobusz az Avram Iancu (Szabadság)-tér és a vasúti állomás között közlekedik. A 2-es számú kocsit a Reg. Ferdinánd (Boros Béni)-téren levő Burza Testvérektől a Ghibal Birta (Varjassy József)-uccán át a Maros-töltésig, a 3-as számú kocsit az Avram Iancu (Szabadság)-tértől a Mosóczytelepig, a 4-es számú az Avram Iancu (Szabadság)-tértől az Eminescu (Deák Ferenc) és Unirei (Fábián Gábor)-uccán keresztül a Lovásártérig, a 6-os számú az Eminescu (Deák Ferenc)-uccától a Ioan Calvin (Kálván János), Dorobantilor (Urbán Iván)-uccán át az alsótemetőig, a 7-es számú autobusz a Catedralei (Tököli)-tértől a Consistoriului (Battlyány) Mociom (Orczy), Aurel Vlaicu (Pécskai) uton keresztül Gálig, a 10-es a városházától Mikulákáig, a 12-es az Avram Iancu (Szabadság)-tértől Aradul-nou (Ujaradig), a 14-es a Brajanu (Weitzer János) uccától a textilgyárig közlekedik.

Élet-halálharc a mérges kígyóval.

Pozsonyból jelentik: Különös és nagyon veszélyes kalandja volt a napokban Csung-Ju-Liang Szlovénzkón időző kínai artistának. Csung-Ju-Liang a hét elején Stomfán időzőtt és az egyik ottani nyári vendéglőben akarta produkcióit bemutatni. Tekintettel arra, hogy a kínai bűvész nem a legjobb anyagi viszonyok között él, saját maga végezte el az előadáshoz szükséges előkészületeket. Éppen a székek elrendezésével volt elfoglalva, amikor olyasvalami történt, ami manapság még Kinában sem szokott megtörténni: a székek egyikéről jól megtermett vipera pattant fel és rávetette magát a kinaira. Az állat a széken alkonyati álmát aludta és álmának megzavarása a legnagyobb mértékben felingerelte.

Az artistának annyi ideje sem volt, hogy valamelyik széket felkapja és azzal próbálja meg agyonütni az állatot, amely rendes szokásától eltérőleg, nem is gondolt a menekülésre, nyilván a legnagyobb mértékben dühös volt.

Az illuzionista gyors elhatározással nyakszírtan kapta az állatot, de nem tudta teljes marokkal megfogni, csupán két ujj között tartotta, úgy, hogy minden pillanatban a veszély fenyegette, hogy a vipera kicsuszik ujjal közül és megmarja.

Az állat az artista nyaka köré tekergőzött és vagy tíz percig viaskodott vele.

Végre sikerült az artistának a kígyó nyakát az ajtórésbe gyömöszölni, lábával berugni az ajtót. Azután botot fogott és azzal verte agyon a viperát.

Jön! a CENTRAL MOZIBA Str. Ioan Sirianu v. Avich L-ucca

A szezon legkimagaslóbb filmeseménnye
Pekár Gyula híres novellája nyomán a

Mária Nővér

Főszerepben: IRIS ARLEN és WERNER PITSCHAU.

HAT HENGERREL A HAVASOK KÖZÖTT

Kiderül, hogy Bicsérdy mamája is Ada-Kalehn lakik.

Ami a legszebb. — Megfürdöttünk a Kazán szorosban és felvettük a diplomáciai érintkezést a szerbekkel és azonkívül még némely regáti tapasztalat.

Utinapló egy nyári autóturáról.

(Kazánszoros, augusztus végén.) Turnuseverin sokkal szebb volt és nagyobb, mint hittük, jobban mondva elképzeltük. És este, ahogy 230 kilométer egyhuzamban való „begombolása” után a jól végzett munka szótlan nyugalomával ültünk a Hotel Európa terraszáján, egyszerre csak egy ismerős férfialakra figyeltünk fel. Hargot György aradi törvényszéki főelnök sétált végig a turnuseverimi esti korzón. Számos barátja üdvözölte láthatóan nagy örömmel a főelnököt, aki nemrég érkezhetett meg és aztán barátaival eltűnt a városi parkban.

Apropos: városi park. Hát ilyesvalami nagyon elkelne Aradon. Nem is muszáj olyan szépek lennie, mint a turnuseverininek, vagy a pütestieknek, amelyek bármely fővárosban is beillenek, csak valamelyes lenne. De hát... Általában akármelyik városba vetett a nyári kóborlási vág, mindig azt néztük, hogy mi szebb és mi csunyább, vagy rosszabb Aradon. Ez már benne van az emberben. Így aztán egészen elkomorodtunk, amikor elhaladtunk a craiovai pompás vásárcsarnok mellett és nagyot sóhajtottunk, amikor megálltunk a turnuseverimi színház előtt.

— Hja-ja — morfondíroztunk — ilyenkor látja az ember, hogy a nyugat felé való fekvés, az erdélyiség még nem minden. Lehet olykor tanulni a regátiaktól is.

Csak a kávéjuk nem jó a regátiaknak. Ihatatlan pótlék. El is határoztuk, hogyha még egyszer erre járunk, nem iszunk kávé.

Verciorován túl kezdett lassan erdélyiesedni az út. Egyelőre ugyan apró, de egyre sűrűbb gödröcskék jeleztek, hogy kint vagyunk a régi királyságból.

A haldokló Ada-Kalehn.

A panoráma egyre szépült, változott, állandóan a méltóságos folyam mellett volt az út. Pár kilométer után ott zöldelt a Duna közepén előttünk Adah-Kalehn. A folyó partján turbános, bugyogós törökök aludtak békésen a délelőttben. Óda se szagoltak, amikor elberregtünk mellettük. Olyanok voltak, mint a képekönny muzulmánjai. Valószínűtlenül nyugalmasak és valószínűtlenül öregek, nagy fehér szakállal. Később megtudtuk, hogy a legfiatalabb közülök hetven éves. De a békés alvásnak is megvolt az oka. Pillanatok alatt fiatal gyerkecök raja futott a gépkocsi után és erőlyesen, kedves gyermekséggel invitáltak bennünket, hogy menjünk át a szigetre. Nagyon ügyesek ezek a kis idegenvezetők. A muzulmán csónakosok nyugodtan alhatnak. Ezek biztos szereznek pasast bárkájukra. Bár az egyik hölgy igen respektálta a Dunát, mégis némi lelkiharcok után bent ültünk a csónakban, amely elkezdett siklani és ringani célja felé. Többrendbeli ijedség után végül is partot értünk és kiderült, hogy megérte. Különösen a hölgyek voltak boldogok, amikor a 480 éves templom 4 milliós perzsa szőnyegén 6-török vallási rítus szerint, mezítláb, azaz pardon: selyemharisnyában végigtipegtek. Volt mit magyarázni a pápaszemés turbános effendinek, aki a mecsetet megmutatta.

Mindenesetre egy darab régi romantika ez a sziget kazamatáival és százados romjaival, de már ez se az igazi. A híres jó cigaretták nincsenek, sőt dohányneműt egyáltalán nem lehet kapni a szigeten. Még egy Regált sem. Pedig dohánygyár is van Ada-Kalehn. Hogy mely bölcsesség rendelé ezt ilyen, arra máig sem tudtam rájönni. A bazársor a souvenirakkal, dulcsászakkal, rahatokkal szomorúan elhagyott. Az árusok és kávéosok rezignáltan invitálják az idegent. Mindig az öreg bárkás panasza jutott eszembe.

— Más volt itt minden régebben — sóhajtott az öreg és nagyot locsantott evezőjével

— ma már alig kíváncsi ránk valaki. Kevés az idegen.

Feltűnt, hogy nem láttunk egyetlen bennszülött nőt sem a szigeten. Azaz egyet mégis. Na de az is eltöpörödött öreg néni volt, aki nehezen baktatott fel az egyik emelkedésen.

— Ez a Bicsérdy mamája — sugta tiszteletteljes hangon kis vezetők.

Megnéztük magunknak a nőt, aki ily nagy rohkostlert adott a világnak és rögtön megalapítottuk, hogy a mester tanai nem nagyon érvényesültek gyakorlatilag saját mamáján. Nem úgy festett a mama, mint aki addig él, ameddig akar. Pedig az meglátszott rajta, hogy erélyes hive fia tanának. Ép oly sovány és sápadt volt, mint a többi bicsérdysták.

A Dunában se rossz azért...

A Bicsérdy-familia meglátogatására már nem jutott idő, délután pedig a szorosok mellett sziklába vajt terraszos uton kanyarogtunk. Amit a Vaskapu és a két Kazánszoros nyújt, az szinte tulszép. Hatalmas kopár sziklahegyek, kék víz ezredévek jelei a sziklá-

A pápa megkoronázza az olasz királyt.

Krisztus keresztjének egyik szöge is be van olvasztva a monzai vaskoronába. — Az olasz trónörökös esküvőjén is a pápa végzi az egyházi szertartást.

Madridból jelentik: Az egyik itteni lap értesítése szerint XI. Pius pápa azzal a tervvel foglalkozik, hogy a kibékülés egyik jeleként megkoronázza Viktor Emánuel olasz királyt a monzai vaskoronával. Ez a korona voltaképpen ereklye, mivel abban Krisztus keresztjének egyik szöge is be van olvasztva. Ezzel koronázták meg a pápák Nagy

Károlytól kezdve Lombardia 34 királyát és ezt a koronát tette fejére I. Napoleon 1805-ben a Notre Dame-j katedrálisban.

A pápa, hír szerint, azt is megígérte, hogy az olasz trónörökös esküvőjén, amennyiben az egy belga királykisasszonyt vesz nőül, ő fogja a szertartást végezni.

Férjsorsjáték a nőfelesleg megszüntetésére.

Egy lengyel polgár érdekes tervezetet nyújtott be kormányának.

Már magában az a körülmény elég szomorú, hogy a háboru után oly nagy mértékben visszaesett a születések arányszáma világszerte. Még szomorubb azonban ez a statisztika, ha közelebből vizsgáljuk és kitűnik, hogy a kevés újszülött között is sokkal kevesebb a fiugyermek, mint a leány. Ennek több okból igen káros jelentősége van, így — hogy ne utolsósorban említsük — a nőtöbblet férjhezmenetelét illetőleg. A különböző országokban el is követnek mindenfélét, hogy a férfiszaporulatot emeljék, éppen ezért például — Franciaországban külön ajándékokat és nagy díjakat tűznek ki azoknak a házaspároknak, akiknek fiugyermekük születik.

Különösen rossz a helyzet a statisztikusok szerint Lengyelországban, ahol állítólag minden három nőre jut egy férfi. Persze ott török csak igazán a fejüket az illetékesek, hogyan lehetne ezen a kérdésen segíteni. Mert hiszen nemcsak a jelenlegi helyzet rossz ilyenformán, hanem a jövő képe még sötétebb, ha arra gondolunk, hogy a sok pártában maradt leány nem járul hozzá a szaporulat növeléséhez.

A lengyelek azonban jó hazafiak és ezeket a nagy társadalmi gondokat is leveszik az illetékesek válláról és maguk sietnek kitűnő ötletekkel a kérdés helyes megoldására. Így a többi közt egy stanislai polgár, névszerint Golka-Golkowski a belügyminisztériumhoz tervezetet nyújtott be és ebben fejti ki, miként akar a család-alaphiányon segíteni. Golkowski állami sorsjátékot akar kitűzteni, melynek főnyereménye — egy partiképes férfi lenne, — kötelessége pedig az lenne, hogy a sorsjáték nyertesét feleségül vegye. A sorsjáték ára oly csekély, hogy még a legszegényebb nők is résztvehetnek a sorsolásban. — A férjisorsolás szabályai különben a következőképpen alakulnak: Minden férfi számára, akít az

állam főnyereményként jelölne ki, harmincezer sorsjegyet hoznának forgalomba, amelyeknek ára egyenként két zloty lenne. A férjen kívül a nyertes megkapná a sorsjáték teljes bevételét, hogy ezáltal a házasság gazdaságilag is kellőképp meg legyen alapozva.

A szerencsés nyerő tehát hatvanezer zloty hozományhoz jutna a férjen kívül. Ez mindenesetre jelentékenyen megszépítené a férj számára is a véletlenül szerzett menyasszonyt, amennyiben erre szükség lenne, másrészt módot adna a fiatal pároknak — meglehetősen sok gyermek fölnevelésére.

Golka-Golkowski maga is legényember és éppen ezért feliratában kéri a minisztériumot, hogy azzal hálálják meg kitűnő ötletét, hogy az első főnyeremény gyanánt őt sorsolják ki. Mielőtt a lengyel belügyminisztérium közelebből megvizsgálná az eléje terjesztett tervezet ésszerűségét, természetesen kikutatja, vajjon a stanislai atyafi nem bűnös önérdékből nyújtotta-e be az egész indítványt. Talán ilyen módon akar nagy hozományval feleséget szerezni magának. Ki tudja? Ettől függetlenül azonban, harmincezer lengyel asszony türelmetlenül várja az állami sorsjáték megindítását. Nyilván azok, akik a statisztika szerint különben pártában maradnának. Két zlotyért mindenesetre érdemes megreszkizni a férjet is, meg a hozományt is.

ÉRTESÍTÉS

A beiratások az Aradi Háztartási és Ipariskolába augusztus 25-én kezdődtek meg és folytatódnak október 1-ig. Felvesz beíró és bennlakó, ösztöndíjas és fizető növendékeket. Bővebb felvilágosítást az iskola igazgatója nyújt mindennap délelőtt 9—12 és délután 3—6 óra között a Str. Capitan Ignat (volt Kapucsa) 10. sz. alatt

INGYEN AD minden felvételhez egy művészi kivitelű nagytáskát és egy zsebtükröt, saját ar-
izléses képével **Stojkovits és Békés** P. Avram Iancu (Szabadság-ter)

Félmilliárdos visszaélést fedeztek fel a hadügyminisztériumban

Nagyszabású földpanama a munkásbiztosítónál. — Felfüggesztették a bűnös tisztviselőket.

Bucurestiből jelentik: Ismeretes, hogy a pénzügyminiszter elrendelte az összes pénzügyi kiutalások verifikálását. A most folyó felülvizsgálat során megállapítást nyert, hogy a hadügyminisztériumban a liberális rezsim alatt félmilliárdot meghaladó összeget utaltak ki minden törvényes alap nélkül. A leleplezés nagy szenzációt keltett és valószínűnek tartják, hogy a hadügyminisztériumhoz tartozó gyógyszeráraknál és kórházaknál hasonló visszaéléseknek jönnek nyomára.

A munkásbiztosító pénztárnál folyó vizsgálat ugyancsak szenzációs leleplezésre vezetett. A kiküldött bizottság megállapította, hogy Mircea Otulescu aligazgató és Ratero vezérinspektor olyan földterületeket juttattak tisztviselőik kezére, amely földek kórházak és munkásjelölti célokat szolgálták. A vizsgálatot folytató Tintescu vezérfelügyelő javaslatára az egészségügyi miniszter a bűnös tisztviselőket felfüggesztette állásuktól.

Megcsappant az érdeklődés a fascista-per tárgyalása iránt.

A hadbíróóság a mai tárgyaláson kimondotta illetékességét.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) Az összeesküvés per ma délutáni tárgyalása iránt az érdeklődés jelentősen csökkent. A tárgyaláson ugyyszólván csak a vádlottak családtagjai és az újságírók vannak jelen.

A tárgyalás megnyitása után Carapancea ezredes, királyi ügyész kérte a tegnapi betervezett illetékességi kifogások elutasítását és hangsúlyozta, hogy a vádlottak cselekményei kimerítik a Marzescu-féle rendtörvény 12-ik szakaszának a tényálladékait. Marinescu védő szerint a Marzescu-féle törvényre való hivatkozás helytelen és a törvényről a vádiratban sem történt említés.

Stoica Titu védő csatlakozik Marinescu álláspontjához és egyúttal bejelenti, hogy a vádlottakat a vizsgálat lefolytatása alatt terrori-

zálták. Carapancea ügyész kéri ennek a kijelentésnek jegyzőkönyvbe foglalását és egyben a vizsgálat megindítását a védő ellen abban az esetben, ha állítása nem nyerne bizonyítást. Stoica védő erre olyan értelemben módosítja bejelentését, hogy a jilvai fogházban teljesen elkülönítették egymástól a vádlottakat és ez az állapot terrorisztikus hatással volt rájuk.

Buna védő hangsúlyozza, hogy a vádlottak nem vonhatók felelősségre a katonai bíróság részéről, mert nem követtek el katonai bűncselekményeket. Carapancea ezredes újból kéri az illetékességi kifogások elutasítását, majd az elnök kihirdeti a határozatot, amely szerint a hadbíróóság az összes illetékességi kifogásokat elutasítja és a tárgyalás folytatását holnap reggel nyolc órára tizedi ki-

Mozi.

xx A városi mozik igazgatósága a Wings után újabb világsikert aratott slágert kötött le. Csütörtöktől kezdve a Lovarda-terei Central-mozi Pekár Gyula, a hírneves magyar író filmesített regényét, a Mária nővér vetíti. Ez a nagyszerű film, amelynek főszerepeiben Iris Arlan és Werner Pittschan, a filmvilág eme két híressége nyújtanak briliáns alakítást, heteken át volt a műsordarabja a bécsi moziknak, hatalmas sikert aratva. Egy apácanövendék és egy világhírű festő megható szerelmi regényét rögzíti le a Mária nővér érdekes fordulatokban bővelkedő történet keretében.

Közgazdaság.

= ZÜRICHBEN NYITÁSKOR 3.08.50. ZÁRLATKOR 3.08.25 VOLT A LEJ.

= Bucuresti-i tőzsdezárlat. Devizák: Páris 6.59.25, Berlin 40.10.50, London 816.50, Newyork 168.09, Milánó 8.81, Zürich 32.42.50, Prága 4.98.75, Bécs 23.72.50, Budapest 29.38, Varsó 19. Valuták: Márka 40.20, sterling 814, francia frank 6.64, svájci frank 32.60, olasz líra 8.90, dollár 167.25, osztrák schilling 23.70, magyar pengő 29.50, cseh korona 5.02.

= Emelkedett az állami kincstár bevétele. Bucurestiből jelentik: Az Adeverul értesülése sze-

rint az államkincstár bevételei Bucurestiben az eddigi 3 és fél millióról 17 millióra emelkedtek. Ez az emelkedés lehetővé teszi, hogy az állampénztár az összes fizetéseket naponként pontosan teljesítse. A fővárosban semmiféle köztisztviselői illetményhátralék nincs, annak ellenére, hogy minden fizetésnek pontosan eleget tesznek.

SPORT.

Ujpest kerül a középeurópai kupadöntőbe.

Budapestről jelentik: Az Ujpest—Rapid középeurópai kupamérkőzés ügye korántsem jutott nyugvópontra, a felebbezési bizottság ismert döntésével. A bécsi Rapid egészen érthetetlenül sportszerűtlennek tartotta a bizottság döntését, amellyel az első mérkőzést 2:1 arányban az Ujpest javára igazolta és tőle telhetőleg tiltakozott is ez ellen. Tegnap este a bécsi Rapid vezetősége értekezletet tartott, amelyben elhatározták, hogy a Rapid csapatát nem állítják ki a harmadik mérkőzésre. Ha ez a hír tényleg valóra válik és a Rapid nem veszi revízió alá ezt a határozatát, úgy abban az esetben a Középeurópai Kupa döntőjében a

Slavia ellen a Hungáriát verő magyar csapat veszi fel a küzdelmet.

O Vereséget szenvedett a Gloria-CFR kombinált Gurahoncon. Gurahoncról jelentik: Unirea (Gurahonc)—Gloria-CFR kombinált 2:0 (1:0). A lelkes gurahonciak megérdemelt győzelmet arattak a Gloria-CFR tartalékcsoportja felett. Pesti és Iredenka góllaival.

A kommunisták elégedetlenek az Humanitével.

Hat szerkesztőt elbocsájtottak.

Párisból jelentik: Rendkívül érdekes nyilatkozatot tett ma közzé a párisi kommunista párt politikai irodája. A nyilatkozat közli, hogy apárt hivatalos lapja, a Humanité több esetben, így a Kína és szovjet között keletkezett konfliktusban, valamint a francia kommunista bank botránya alkalmával oly magatartást tanúsított, mely nem egyeztethető össze a kommunista elvekkel. A lap a pártvezetőség figyelmeztetése dacára sem volt hajlandó megváltoztatni politikáját és ezért a párt azonnali hatállyal elbocsájtotta állásából a lap hat szerkesztőjét. A politikai irányítást egy igazgatóbizottság fogja végezni, mely közvetlenül a pártvezetőségtől kapja az utasításokat.

A szerkesztésért ideiglenesen
SALGÓ HENRIK
felel.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.
ÉRTESÍTÉS!

A tisztelt hölgyközönség szíves tudomására hozzuk, hogy kalapszalónkat a Str. Barltiu (volt Rákóczi-ucca) 24. szám alól t. év szeptember hó 5-től kezdődőleg a Neuman-palotába (Bulev. Regina Maria 2—6. sz.) helyezük át.

Kérjük, hogy legújabb bécsi és párisi modelljeinket megtekinteni és további b. pártfogásukkal bennünket megtisztelni szíveskedjenek.

Minden igyekezetünk oda irányul, hogy t. vevőink megelégedését munkánkkal és szolid árainkkal a jövőben is elnyerhessük.

4602

„ELLY“ KALAPSZALON.

**Nagyüzlet-
helyiség
főtér közepén
(Minorita templommal szemben)
november 1-re kiadó.
HATSCHEK, Strada Mărășești 58—60
(Kossuth-ucca), fidsz. 4**

NEDVES FALAKAT osakia
FENOLLAKK
folyékony szigetelőanyaggal lehet
biztosan szárazzá tenni. Gyártja:
GROZIT, Timisoara

Olcsón eladó házak!

Bélvárosban kisebb uri magánház 3 szobás lakással, víz és villannyal 260.000 lejért. Variassy Lajos-uccában 1X2 és 1X1 szobás magas ház 350.000 lejért. fele összeggel átvehető, az üzletvezetőség közelében egy kitűnő karban levő bérház évi 118.000 lei bérlővedelemmel 850.000 lejért. Bathványl-uccában emeletes bérház 230.000 lei jövedelemmel 1.600.000 lejért. A volt Széchenyi-uccában négylakásos emeletes bérház 1.250.000 lejért eladó. Bővebbet: KISS LAJOS „URANUL“ irodájában Városházával szemben, Bul. Reg. Ferdinand 1.

Izr. Leányinternátus

felvessz bontlektó tanulókat a jövő tanévre. Elsőrendűi ellátás, családias otthon, tanári felügyelet és mérsékelt díjak. — Prospektussal szolgál:
STEINER INT. p. FETE
Arad,
Strada Popa I. Rusu 3.

MESZ-NITROGEN

„NITROGEN“ Mütrágya és Vegyipar RT. eladási irodájától TIMISOARA I., Bul. Reg. Ferdinand 3., vagy: „Mezőgazdák“ Kereskedelmi Részvénytársaságtól, Aradon

a legjobb és legolcsóbb nitrogénmütrágya. Javítja a földet és magas hozamot biztosít. Kérjen azonnal felvilágosítást, ajánlatot a dícsőszentmártoni

Flóktelep: TIMISOARA, Bulevardul Berthelot 23.
 Crep de chin ruhák ... 1200 Lejtől
 Foulard ruhák ... 1400 Lejtől
 Parisiette ruhák ... 800 Lejtől
 Griste ruhák ... 600 Lejtől

Őszi és téli felöltő és ruhaújdonosságok megérkeztek

Flóktelep! O L U J Cal. Reg. Ferdinand 25
 Őszi divatfelöltők ... 900 Lejtől
 Téli kabátok ... 1000 Lejtől
 Szőrmés divatkabátok ... 1500 Lejtől
 Szőrmebundák ... 5000 Lejtől

PLESZ GYULA céghez Arad

Központi női ruhanagyruháza, a színház hátsó bejáratával szemben

Kérném utólrhatetlen versenytársaimról saját érdekében vétkényesen nélküli meggyőződni. Cégem az Aradi Kereskedők Részletszindikátusának tagja, minden leánytűajdonos kézzepénzárban lesz közölgéve

Kérnem a címre figyelni!

Rádióműsor.

— Romániai idő. —

SZERDA, szeptember 4.

Bucuresti: 18. Tézene. 19.15. Rádióhangverseny. 20. Gramofonzene. 22. Szaxofon-szólo. 22.45. Román dalok. 23.15. Zongorahangverseny. — Berlin: 20.30. Harmonium-előadás. 21. Karének-hangverseny. — Belgrád: 18.30. Őrségváltás közvetítése a királyi kastélyból. 21.25. Esti hangverseny. 22.20. A rádiókvartett hangversenye. — Hamburg: 20.55. Ottó Nicolaj „A windsori vígnők” című vigoperájának közvetítése (új rendezéssel). 24.15. Kávéházi zene. — Kopenhavn: 21. Planquette „A kornevillei harangok” című operettjének közvetítése. — Königsberg: 21. Humperdinck „Királyfi” meseoperájának közvetítése. — Kassa: 13.05. Déli hangverseny. 18.10. Zongorahangverseny. 20.20. Smetana: „A csók” című operájának közvetítése Prágából. — München: 21. W. v. Gluck „Orpheus és Furydike” c. operájának közvetítése. — Prága: 20.30. Smetana „A csók” című operájának közvetítése. — Bécs: 21. „Enoch Arden” zenés költemény. Alfred Tennyson és Strauss Richard-tól. Utána könnyű zene. — Budapest: 10.15. Zenekari hangverseny. 10.30. Hírek. 10.45. A hangverseny folytatása. 13.05. Szalonzenekari hangverseny. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 15.30. Hírek. 17.10.

Novellák. 16.45. Hírek. 18.15. Komlóssy Emma magyar nótákat énekel. 20.35. Gyorsírás tanfolyam. 21.10. Tarka magyar-est. Utána kb. 23.15. Hírek és a nemzetközi sakkverseny eredményei. 23.30. A m. kir. Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. — Wolff—Farrari: Susame titka — megnyitó. 2. Moskovszky: I. Suite (F-dur). 3. Charpentier: Olaszországi impresszió. 4. Dvorák A.: Ujvilág — szimfonia.

CSÜTÖRTÖK, szeptember 5.

Bucuresti. 20. Gramofonzene. 22. Szofie Munteano (szoprán) hangversenye. 22.45. Operetttrészetek. — Hamburg. 23.15. Hangversenyközvetítés a Trocadero-ból. 1.30. Operettfinálék. — Kopenhága. 22.50. Modern tánczene. — Kassa. 18.10. L. Hltchehova hangversenyének közvetítése. 21. Tamburicazene. — Milano. 21.30. Giordano: „Madame Sans Gêne” c. operájának közvetítése. — Berlin. 18. Hangversenyközvetítés a rádiókiállításról. 20.30. Szórakoztató zene. 22. Vonós-kvintett. — Belgrád. 21. Kamarazene. 22.40. Jazz-zene. — Wien. 21. Felix Salten „Das stárkere Band” szimfóniájának előadása. Utána: esti hangverseny. Budapest. 10.15. A rádió házikvartettjének hangversenye. 13.05. Farkas Jenő és cigányzenekarának hangversenye. 13.25. Hírek. 13.35. A hangverseny folytatása. 15.30. Hírek. 17. Rádió Szabad Egyetem 1. A kultusz-

minisztérium népművelési akciójának gramofonlemez, 2. Dr. Kogutovitz Károly egy. tanár előadása: „Az Alföld”. 3. Gramofonlemez. 18.45. Operetttrészetek. (Zenekari hangverseny.) 20. Hüszsein Namik felkivása: „A Kemál-féle szabadságharc története.” 20.30. D. Micsey Józsa hangversenyének énekszámai. 21.10. Gordonka- és zongoraszonáták. Előadják Kerpely Jenő gordonkaművész és Stefániai Imre kamaraművész, a Zeneművészeti Főiskola tanára. Utána: kb. 23.25. Pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd: Pertis Jenő és cigányzenekarának hangversenye.

Bolthelyiség

a hetipiac legélénkebb helyén

azonnalra kiadó.

HATSCHEK, Str. Mărăsești 58—60.
(Kossuth-uca), földszint 4.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4. vasárnap 5 Lej. vastagabb betűvel 8. illetve 10 Lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szótól hétköznap 40. vasárnap 50 Lej. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Csak válaszlelvéllel ellátott kérelmekre válaszolunk. Ajánlatok teljesítésére levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

▲ ▲ HIRDETÉSEKET DÉLUTÁN 5 ÓRÁIG VESZÜNK FEL. ▲ ▲

LEVELEZÉS.

ALIG VÁROM jelégének levele van az Aradi Közlöny kiadójában. 4694

ALKALMAZÁS.

PERFEKT szakácsnő 15-re felvétetik. Hollander, volt Szt. László-u. 7. II. 4696

PERFEKT szakácsnő szeptember 15. vagy október 1-ére, ugyszintén egy perfekt szobalány vidékre keresetik. Bemutatkozni lehet délután 4—5 között volt Boczkó-uca 11. földszint Hirslenél. 4703

Tiszteletreméltó

foglalkozást ajánlunk garanciával rendelkező, intelligens, románul beszélő hölgyeknek és uraknak. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4568

ELLÁTÁS.

DISZTINGVÁLT családnál teljes ellátást nyernhet 2—3 diáklányka. fűrdőszoba. zongora használattal, gondos felügyelet. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4695

LAKÁS.

KÜLÖNBEJÁRATU butorozott szoba szeptember 15-re kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4698

A FÖTÉR KÖZEPÉN három esetleg négy szobából álló első emeleti uccai helyiség lelépés nélkül kiadó. Irodának, divatszalonnak egyaránt alkalmas. Hatschek, Str. Mărăsești 58—60. szám, (Kossuth-uca) földszint 4.

NÉGYSZOBÁS. fűrdőszobás lakás a ref. templom mellett szeptember 15-től kiadó. Bettelheim, Városi kávéház. 4700

A FÖTÉREN két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnalra kiadó. — Hatschek, Str. Mărăsești 58—60. szám, (Kossuth-uca) földszint 4.

A VOLT SZABADSÁG-TÉR KÖZELÉBEN két szobás, szükséges mellékkelvéllel ellátott udvari lakás kiadó. — Hatschek, Str. Mărăsești 58—60. szám, (Kossuth-uca) földszint 4.

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

VÉTEL ÉS ELADÁS.

PERZSA és mormotta bundák, utazóbőrönd és kofferok, antik könyvszekrények, komódok, antik órák, komplett ebéd- és szalonberendezések, Biedermayer fotelok és székek, különböző márkájú zongorák, szőnyegek Biedermayer szalngarnitúra, antik varróasztalkák, álló- és fali órák, dísztárgyak, gramofon, rézóra, réz és bronz girlandok, tükrök, storeok, falitálcák, stb. eladók. Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. (Neuman-palota) 900

IRÓGÉP, nagy asztal eladó. Dr. Seidner Frigyesné, volt Deák Ferenc-uca 24—26 4697

KETTŐ íróasztalt használtat, jókarban levőt keresünk. Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 4702

PERGETETT méz kapható a termelőnél. Str. Ioan Sava (Kis-uca) 7. 4679

KERESEK Biedermayer álló tükröt, antik porcellánokat, poharakat, különböző butorokat, antik szalonokat, órákat, dísztárgyakat, vitrineket, stb. Kiváratra házhoz is megyek Salgóné bizományi üzlet. Str. Horia 1. (Széchenyi-u) Neuman-palota. 1000

Compressor

sörfűtéshez, spritzlakkozashoz valamint KOPTATÓ dob eladó.

Bulevardul Regele Ferdinand 38 sz.

Mezőgazdák!

„Máv.” gyártmányú acélkeretes, golyócsapágyas oséplőgépek, „Hano-mág” gyártmányú 20/32 lóerős traktorok. „Massey-Harris” gyártmányú motorok és aratógépek, fűkaszálók és tárosás boronák, „Unicoum-Drill” vetőgépek, kisebb gazdasági gépek, kérekpárok és varrógépek, előnyös fizetési feltételek mellett kaphatók: Ernest Lusztig Ernőnél, az „Industria” kereskedelmi Részvénytársaság képviselőjénél Aradon, Bulev. Regele Ferdinand (Boros Béni-tér) No. 41.

NSU

a legalkalmasabb motorkerékpár
Lej 35 000—70.000.

NSU kerékpár Lej 5000—7000.

AUTOMOTO

ideális könnyű motorkerékpár, kuppiung, Bóchvilágítás, 2 HP.
Lej 14.500.

OWA

a legmegbízhatóbb segédmotor, 1 HP. Lej 5.800.

SPORTING

BRASOV, Fantanei 30b.

Arjegyzék ingyen.

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

HUNGARIA

Nagyszállóda

BUDAPEST.

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak!
Táviratcím: „HUNGARIOTEL”.

VIZUMOK követségeknél
Utlevélhosszabítások, C.F.R. bérletek

!! **Künstler-vizumiroda** !!
Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintéző.